

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Комбінаторика стійких словесних комплексів у промовах політиків
(на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів)»

Студент групи Па 54-22
факультету перекладознавства
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська мова і
друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Омельчук Марини Василівни

Допущена до захисту
«___» _____ 2023 року

Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови

_____ доц. Мелько Х. Б.
(підпис) (ПІБ)

Науковий керівник:
доктор філологічних наук, професор,
професор Капранов Я. В.

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка:ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from English

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Combinatorics of Stable Verbal Complexes in Speeches of Politicians (Case Study of English-Ukrainian Corpus of Texts)”

Group Pa 54-22
School of translation studies
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation (English
and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Maryna V. Omelchuk

Research supervisor:
Professor
Yan V. Kapranov
Doctor of Science (Philology),
Professor

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) **II** курсу **Па 54-22** групи факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Омельчук Марини Василівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Тема роботи Комбінаторика стійких словесних комплексів у промовах політиків (на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів)

Науковий керівник доктор філологічних наук, професор, професор Капранов Ян Васильович

Дата видачі завдання “10” вересня 2022р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2022 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2022р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2023р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	07 жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) II курсу Па 54-22 групи факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Омельчук Марини Василівни

(ПІБ студента)

за темою Комбінаторика стійких словесних комплексів у промовах політиків (на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів)

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити √ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні , ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

_____
_____
_____
_____
_____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____
(підпис керівника)

(_____)
(ПІБ керівника)

” ___ ” _____ 2023 рік

**РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) II курсу Па 54-22 групи факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Омельчук Марини Василівни

(ПІБ студента)

за темою Комбінаторика стійких словесних комплексів у промовах політиків (на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів)

№	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи – загалом 10 балів (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи – загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам – загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам – загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням – загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам – загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження – загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

_____
(ПІБ рецензента)

_____
(підпис рецензента)

” ” _____ 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ КОМБІНАТОРИКИ СТІЙКИХ СЛОВЕСНИХ КОМПЛЕКСІВ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	4
1.1 Дослідження комбінаторики стійких словесних комплексів як лінгвістичного явища.....	4
1.2 Проблеми перекладу стійких словесних комплексів.....	11
1.3 Особливості комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі.....	17
Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2	
КОМБІНАТОРИКИ СТІЙКИХ СЛОВЕСНИХ КОМПЛЕКСІВ У ПРОМОВАХ ПОЛІТИКІВ.....	22
2.1 Класифікація стійких словесних комплексів.....	22
2.2 Лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів	28
2.3 Лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів	33
2.4 Прагматичні функції стійких словесних комплексів	40
Висновки до розділу 2	45
РОЗДІЛ 3	
ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ КОМБІНАТОРИКИ СТІЙКИХ СЛОВЕСНИХ КОМПЛЕКСІВ У ПРОМОВАХ ПОЛІТИКІВ	47
3.1 Транскодування.....	47
3.2 Лексико-семантичні трансформації.....	52
3.3 Лексико-граматичні трансформації.....	59
Висновки до розділу 3.....	67
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	79

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	80
ДОДАТОК.....	81
Додаток А. Перекладацьке відтворення комбінаторики стійких словесних комплексів у промовах політиків на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів	81
SUMMARY.....	102

ВСТУП

Дипломну роботу присвячено аналізу комбінаторики стійких словесних комплексів у промовах політиків на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів, зокрема зосереджено увагу на проблемах перекладу стійких словесних комплексів а також особливостям комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі.

Теоретичний підґрунтя досліджуваної проблеми включає в себе аналіз структури та функції стійких словесних комплексів в політичних текстах, а також дослідження їхнього впливу на аудиторію. Було проведено аналіз фізіологічних, психологічних і психолінгвістичних факторів, які впливають на формування словесних комплексів у політичних промовах. Досліджено етапи, на яких виникають ці комбінації слів, а також функції, які вони виконують під час комунікативного акту в політичному контексті. Кваліфікаційна робота також зосереджується на матеріалах різних вчених, таких як Н. Чомскі, Дж. Лакофф, Т. А. ван Дейк.

Зокрема, у кваліфікаційній роботі було розглянуто різні погляди на значущість емоційних аспектів у мові політичних промов, що мають глибоке відображення у комунікативному процесі та пов'язані із фізіологічними характеристиками людського організму. Було виділено лінгвостилістичні та лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів, а також проаналізовано особливості вживання стійких словесних комплексів у політичному дискурсі.

Актуальність теми проведеного дослідження висока, оскільки продовжує привертати увагу вчених. Стійкі словесні комплекси є невід'ємною частиною політичних промов, вони не лише допомагають чітко та зрозуміло висловлювати думки та наміри політиків, а й мають певний емоційний вплив на маси, а такий прийоми є дуже поширеним у політичному дискурсі.

Метою дослідження є описати лінгвальні особливості комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів, а також представити способи адекватного

перекладу таких комплексів, враховуючи культурні та мовні особливості мови оригіналу та мови перекладу. Серед інших цілей можна виділити такі: порівняльний аналіз англійських та українських способів комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі, опис прагматичних функцій таких комплексів, позначення їх різноманітних класифікацій, а також аналіз загальних характеристик політичного дискурсу.

Предметом дослідження є поняття політичного дискурсу як виду дискурсу. Об'єктом дослідження є стійкі словесні комплекси як одиниця лінгвістичної системи.

У процесі дослідження було використано безліч інформаційних джерел у вигляді політичних промов; а також теоретичних джерел та наукових статей за темою комбінаторики стійких словесних комплексів у англійському та українському політичному просторі та застосування певних перекладацьких трансформацій.

Методи, які ми використовували під час дослідження – метод стилістичного та дискурсивного аналізу.

У процесі дослідження як приклад ілюстративного матеріалу було наведено 100 (сто) речень із промов політиків. Теоретична та практична цінність об'єкта дослідження складена теоретичними аспектами та поглядом науковців на проблему, описану в кваліфікаційній роботі.

Практичною цінністю роботи є докази теоретичних засад у вигляді проаналізованих речень, за допомогою яких було виявлено, як застосування перекладацьких трансформацій, зокрема транскодування, лексико-граматичних та лексико-семантичних впливає на відтворення стійких словесних комплексів мовою перекладу.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження апробовано на пленарному засіданні Міжнародної науково-практичної

відеоконференції "AD ORBEM PER LINGUAS. ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ", яка проходила в КНЛУ 18 травня 2023 року. Матеріали доповідей відтворено у тезах: Принципи комбінації компонентів у стійких словесних комплексах політиків Великої Британії.

Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, списку використаної літератури та ілюстративних матеріалів, висновків та додатку, що включає 100 (сто) проаналізованих речень із промов політиків – фактичного матеріалу досліджень. Вступ визначає суть наукової проблеми та її цінність. Кожен розділ поділяється на підрозділи. Перший розділ – теоретичний, він поділяється на три підрозділи. Перший підрозділ фокусується на дослідженні комбінаторики стійких словесних комплексів як лінгвістичного явища. Другий підрозділ розглядає проблеми перекладу стійких словесних комплексів. Третій підрозділ описує особливості комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі. Другий розділ – аналітичний. Він описує лінгвостилістичні (підрозділ 2) та лексико-граматичні (підрозділ 3) особливості стійких словесних комплексів, окреслює їх прагматичні функції (підрозділ 4), а також представляє класифікацію стійких словесних комплексів відповідно до підходів різних вчених (підрозділ 1) на прикладі ста речень із англійськомовних промов політиків. Третій розділ – це практичний аналіз ста прикладів ілюстративного матеріалу із англійськомовних промов політиків. Він зосереджується на перекладацьких трансформаціях, що впливають на передачу змісту із мови оригіналу у мову перекладу. Висновки є логічним завершенням дослідження і підкреслюють найбільш важливі тези, а також представляють результати дослідження.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ КОМБІНАТОРИКИ СТІЙКИХ СЛОВЕСНИХ КОМПЛЕКСІВ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1 Дослідження комбінаторики стійких словесних комплексів як лінгвістичного явища

Відомою властивістю людської мови є її продуктивна комбінаторика: ми поєднуємо голосні та приголосні в склади, склади в слова, слова в речення. Комбінаторика робить мову відкритою: ми завжди можемо створювати нові слова зі звуків нашої мови, коли нова концепція потребує назви, і ми можемо повідомляти про незліченну кількість складних думок за допомогою нових сполучень слів. У цій роботі ми розглядаємо як властивість мови використовувати обмежений набір будівельних блоків для створення набагато більшого, можливо навіть необмеженого, набору висловлювань, так і властивість людей мати справу з сигналами, структурованими таким чином. Якщо брати до уваги еволюцію, вона також має дві сторони: (культурну) еволюцію комбінаторної структури в мовах і (біологічну) еволюцію механізмів роботи з комбінаторною структурою.

Термін «комбінаторна структура» може стосуватися комбінацій звуків мови (комбінаторна фонологія), комбінацій знаків у жестових мовах (які можна назвати комбінаторною сигнологією) або комбінацій значущих морфем чи слів (композиційна семантика) [1]. Ми зосередимося здебільшого на комбінаторній фонології, але дуже схожі точки можна висловити і щодо інших комбінаторних систем, хоча наявних доказів, що інформують нас про ці системи, менше. У людській розмовній мові будівельні блоки зазвичай ототожнюються з фонемами: мінімальними компонентами мови, які створюються послідовно і де, коли один такий компонент замінюється іншим, значення слова змінюється [2;3]. Таким чином, у словах 'pat' і 'bat' /p/ і /b/ є

фонемами, тому що заміна однієї іншою змінює значення слова. Використовуючи такі пари слів («мінімальні пари»), ми можемо продемонструвати, що /æ/ (який представляє вимову «а» в цих словах) і /t/ також є фонемами. У жестовій мові будівельні блоки зазвичай ототожнюються з формою рук, рухами рук і розташуванням [4]. В обох випадках будівельні блоки можна комбінувати лише відповідно до чітко визначених правил, що стосуються певної мови.

Хоча лінгвісти погоджуються з тим, що мова має комбінаторну структуру, існує дискусія щодо того, що є фактичними будівельними блоками: будівельними блоками в комбінаторній фонології можуть бути фонемі, особливості (окремі артикуляційні/акустичні події, які поєднуються для створення фонем), склади або частини складів (початки, ядра та коди – кінцеві приголосні – наприклад), або, можливо, усі залежно від контексту та мови [5]. Подібним чином, будівельними блоками в композиційній семантиці можуть бути морфеми та слова або конструкції.

Крім того, різні потоки можуть поєднуватися паралельно [6]: в розмовній мові інтонація та тон поєднуються з послідовністю фонем [7, 8], тоді як у мові жестів положення тіла, положення голови та міміка поєднуються з мануальними знаками [9]. Комбінаторна структура, таким чином, не обов'язково залежить від послідовності фонем і може поєднувати кілька потоків паралельно. Це спостереження особливо актуальне при вивченні потенційних попередників комбінаторної структури та потенційних сценаріїв, за якими вона могла розвиватися.

Там, де людська мова є одночасно і комбінаторною, і семантичною, дуже небагато систем спілкування тварин, що не є людиною, мають обидві ці властивості (але див. [10; 11]). У птахів, китоподібних [12] і гібонів [13; 14] ми знаходимо вокалізацію з «голою фонологією» [15]: елементи пісні продуктивно поєднуються в пісні, але ні елементи, ні пісні є семантичними (або «референтними»). Виявляється, з іншого боку, що вокалізація

людиноподібної мавпи, яка може бути семантичною, не використовує комбінаторну структуру [16].

Тому виникає питання, як здатність використовувати комбінаторну структуру розвинулася у нашого виду (тут ми зосередимося на біологічній еволюції та культурній еволюції, наскільки це необхідно для розуміння біологічної еволюції; ми не будемо зосереджуватися на використанні еволюції як теоретичного основа для розуміння мовних змін [17]). Це питання має багато підпитань: що зумовлює комбінаторну структуру? Які когнітивні механізми задіяні? Ці пройшли відбір через мовлення чи ні? Чи були у наших предків подібні механізми? І які (комбінація) функціональних факторів були залучені? Яка роль спілкування, здатності до навчання та модальності (мова чи знак)? Коли і протягом якого часу розвивалася комбінаторна структура? А як відбувалася еволюція? Про який селективний тиск йшлося? Які були попередники? І синтаксис розвинувся перед фонологією чи навпаки? Тут розглядаються докази, що мають відношення до цих питань, зосереджуючись на трьох джерелах доказів: лінгвістиці (описовій, експериментальній і корпусній лінгвістиці), порівняльній біології (включаючи деякі індикатори викопних решток) і (комп'ютерних) моделях. Але перш ніж переглянути ці категорії доказів, ми спочатку коротко розглянемо, чому комбінаторність створює особливі проблеми для еволюційних теорій і чому вона рідко зустрічається в природі.

Трюк продуктивного поєднання окремих елементів із обмеженого репертуару у велику кількість комбінацій є рідкісним у природі – це трюк, який фонологія та граматики, здається, поділяють тільки з музикою, співом птахів, співом китоподібних, генетичним кодом і, в примітивна форма, можливо, у вокалізації жменьки нелюдських приматів [18]. Продуктивну комбінаторність складно розвинути, оскільки для її функціонування потрібно одночасно задіяти кілька компонентів. І в системах зв'язку, і в системах, які в основному служать як демонстрація, тобто для того, щоб справити враження, потрібен, по-перше, набір основних елементів, спільних для відправника та

одержувача, а по-друге, механізм для об'єднання цих елементів у більші комбінації в відправник (синтез), щоб система була продуктивно комбінаторною. У такій системі, як мова, нам додатково потрібні, по-третє, механізми розкладання комбінацій на складові частини в приймачі (аналіз).

Біологічна еволюція відбувається по одній мутації за раз, причому кожна мутація починається як унікальний варіант і повинна поширюватися в популяції, передаючи перевагу фізичної форми особам, які її носії. Таким чином, завдання для теорій еволюції комбінаторності полягає в тому, щоб пояснити, як компоненти (1), (2) або (3) могли розвиватися без інших компонентів, які вже були на місці.

Наразі ми не знаємо, яка нейронна основа для комбінаторної фонології, комбінаторної сигнології та композиційної семантики, що ускладнює оцінку того, наскільки ймовірно, що компоненти (1), (2) або (3) є різними системами, які потребували розвитку однієї після іншого або побічні ефекти тієї самої основної біологічної інновації. Більшість теорій еволюції комбінаторики в мові просто припускають, неявно чи явно, що здатність до (2) або (3) є побічними ефектами особливостей людського мозку, які еволюціонували з інших причин; наприклад, здатність інтерпретувати комбінаторні сигнали (3) може базуватися на вже існуючих когнітивних механізмах для обробки інформації про навколишнє середовище. Для цілком задовільного опису еволюції продуктивної комбінаторики це припущення потрібно було б підтвердити – зробити емпіричну роботу над перцептуальними упередженнями людини незалежною від мови та мовлення [19] і розгадати нейронну основу комбінаторики [22] ключові напрямки дослідження еволюції мови.

Не вирішуючи цю проблему, Дж. К. Мітані [24] розрізняє два класи (не взаємовиключних) сценаріїв: аналітичний шлях проти синтетичного шляху до комбінаторності. На аналітичному шляху поверхневі комбінаторні структури виникають випадково або через якийсь інший процес; механізми для продуктивного використання комбінаторної структури можуть потім

вторгнутися в популяцію, зберігаючи інтерпретабельність [25]. У синтетичному шляху передбачається, що пізніші будівельні блоки комбінаторної структури спочатку використовувалися як незалежні цілісні сигнали; механізми продуктивного поєднання цих будівельних блоків розвиваються лише пізніше. На малюнку 1 ми зобразили два маршрути Дж. К. Мітані.

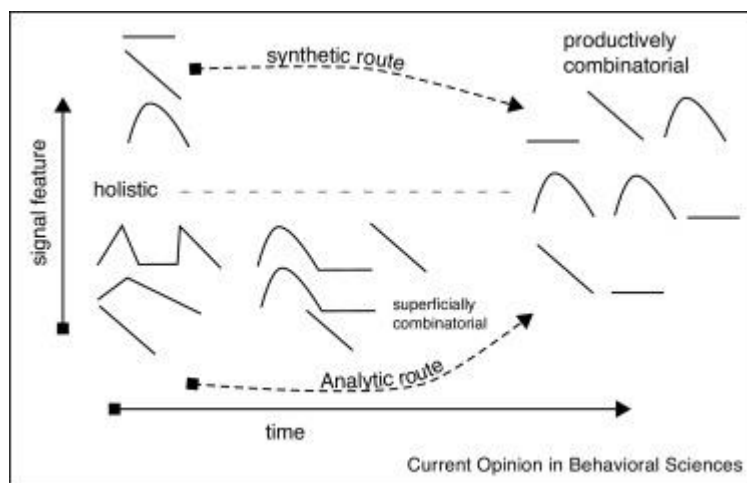

Рисунок 1. Різні сценарії еволюції комбінаторної сигнальної системи.

Як синтетичний, так і аналітичний шляхи досліджувалися в комп'ютерних моделях еволюції комбінаторності. Дж. Новак і Дж. Кракауер [21] математично виводять «межу помилок» для цілісної сигналізації та показують, що комбінаторність може допомогти подолати цю межу. Їх результати можна розглядати як підтримку синтетичного шляху. В. Зюйдема та Б. де Бур [25], з іншого боку, підтримують аналітичний шлях, демонструючи, що великий цілісний словниковий запас у обмеженому сигнальному просторі («скупчення») призводить до перекриття сигналів і, отже, до поверхневої комбінаторики. В. Сендлер та ін. [20], у свою чергу, ставлять під сумнів актуальність скупчення людей і повідомляють докази того, що люди мають сильну тенденцію виявляти структуру в сигналах навіть до того, як сигнальний простір переповниться. Ця робота все ще підтримує переважно аналітичний сценарій, але пропонує альтернативний спосіб досягти поверхневої комбінаторики, яка підтверджена емпірично, але ще не формалізована в обчислювальній моделі.

К. Хокет [23] був першим, хто написав про комбінаторну структуру в еволюційному контексті. Він помітив, що людські мови не лише поєднують безглузді (акустичні) будівельні блоки у значущі висловлювання (те, що ми називаємо «комбінаторною фонологією»), але й поєднують ці висловлювання (морфеми та слова) у довші значущі висловлювання (фрази та речення; «композиційна семантика»). Обидва типи поєднання відповідають вивченим правилам. Оскільки існує два рівні поєднання, він назвав це подвійністю візерунків. Більше того, він зауважив, що це було унікально для людської мови (залишаючи відкритою можливість того, що поєднання на одному рівні відбувається у спілкуванні тварин). Він припустив, що це еволюціонувало в людській мові, щоб прийняти широкий діапазон сигналів.

Інші автори намагалися конкретизувати ці ідеї, пропонуючи конкретні сценарії розвитку подвійності шаблонів або комбінаторної структури. Теорія вмісту кадру [18] припускає, що комбінаторна структура мовлення використовує вже існуючу ритмічну поведінку щелепи, яка бере участь у їжі, смоктанні та диханні. Вони дають нам основні склади (рамки), на які накладаються більш витончені артикуляційні жести (зміст). Це, згідно з [25], також пояснює відмінності в ритмічних структурах між мовою жестів і усною мовою; хоча обидва використовують комбінаторну структуру, передбачається, що точні властивості походять не від когнітивних обмежень, а від фізичних, пов'язаних із модальністю.

Ці дослідження показують, що існує складна взаємодія між модальністю, комунікативним налаштуванням і когнітивними механізмами. Іконічність виявляється життєздатною стратегією, коли можливі прозорі відображення між сигналами та значеннями, і в цьому випадку поява комбінаторної структури затримується. Однак людська схильність знаходити й узагальнювати закономірності зрештою призводить до появи комбінаторної структури, особливо у випадках, коли відбувається повторна взаємодія між індивідами, які спрощують і скорочують знайомі їм сигнали.

Біологічні докази також були використані для вирішення більш абстрактного питання про те, як комбінаторна структура та подвійність шаблонів можуть розвиватися в принципі. Було стверджено, що жодна інша тварина не має фонологічної комбінаторної структури [16], і що, отже, синтаксис міг розвинутися раніше фонології. Однак це ґрунтується на припущенні, що комбінаторна структура базується на розрізненні значення, і це дискваліфікує «голу фонологію» [15], таку як у птахів, китоподібних [12] і гібонів [13;14]. Навіть стверджується, що японські великі синиці мають подвійний малюнок.

З нових біологічних доказів стає зрозуміло, що багато базових форм поведінки, необхідних для створення комбінаторної структури, вже присутні у людиноподібних мавп – і завдяки гомології нашого останнього спільного предка з ними – за винятком здатності вивчати великий набір усної (або жестової) мови.) висловлювання. Існують різні сценарії того, як ці вже існуючі форми поведінки (артикуляційні жести, коливальні дії, прості акустичні імітації) формують основу комбінаторної структури мовлення. Ці сценарії не є взаємовиключними, а, навпаки, перетинаються настільки, що емпірично важко зробити вибір між ними.

Отже, потреба у зростаючій кількості сигналів спричинила еволюцію комбінаторної структури та нашої здатності впоратися з нею [18]. Існують навіть математичні та комп'ютерні моделі, які імітують це [22]. Проте експерименти показують, що сучасні люди мають сильну тенденцію бачити та узагальнювати структуру до того, як сигнальний простір переповниться [19], тому можна припустити, що комбінаторна структура насправді базується на набагато давніших когнітивних механізмах для виявлення структури в середовищі. Звичайно, можливо, що такі механізми були точно налаштовані шляхом відбору для мови. Завдяки культурній передачі мови еволюціонуватимуть (культурно), щоб виявляти дедалі більшу комбінаторну структуру, як, здається, відбувається в нових мовах жестів [11], тоді як (принаймні в розмовних мовах) будівельні блоки стають дедалі чіткішими [13].

Таким чином, здатність використовувати комбінаторну структуру та сама комбінаторна структура могли розвиватися поступово.

1.2 Проблеми перекладу стійких словесних комплексів

Поширені в англійській та українській мовах нескінченні форми дієслова, тобто інфінітив і обидві частки, характеризуються однаковими функціями в реченні. [5] Деякі з їхніх лексико-граматичних значень, однак, значно ширші в англійській мові, ніж в українській, і включають комбінований час і вид або час, вид і форми голосу інфінітива, а також частки теперішнього часу, що походять відповідно з неперехідні та від перехідних дієслів (пор. to live – жити, to have lived; але: to do – to be done, to be doing; doing – being done, having been done та ін.)

Правильна передача деяких із цих лексико-граматичних значень (сем) англійських дієслівних парадигм українською мовою не завжди можлива. Виняток становлять прості парадигми, які зазвичай мають семантичні та структурні еквіваленти в обох мовах.

Переклад дієслів залежить не тільки від їх структурних, тобто парадигматичних форм, а й від їх природи. Таким чином, для передачі українською мовою складності значень, які містять деякі парадигми англійського герундія (або для передачі значень українського дієприслівника англійською), потрібен особливий підхід.

Отже, способи передачі значень дієслів зумовлені деякими факторами, які включають а) структурну форму дієслова та б) функцію дієслова в реченні, де воно може бути або окремою частиною речення, або компонент розширеної частини речення.

Незважаючи на відмінності у своїй морфологічній природі та лексичному значенні, деякі дієслова можуть виконувати однакові функції в англійських реченнях та у відповідних українських синтаксемах. [8] Отже,

доцільно порівняти функції та значення англійських та українських дієслів у відповідних реченнях цих двох мов.

Переклад англійського інфінітива значною мірою зумовлений його формою, а іноді й функцією в реченні. Інфінітив, який функціонує як окрема частина речення, тобто не є компонентом вторинного предикаційного комплексу, має в українській мові, як правило, відповідні відповідники. [12] У сучасній англійській мові існує три типи інфінітивних комплексів (які часто називають вторинними предикаційними конструкціями): 1) за – інфінітивний комплекс; 2) об'єктні з інфінітивом і 3) суб'єктні з інфінітивними комплексами. Кожен тип цих предикативних конструкцій має деякі власні експліцитні та імпліцитні граматичні характеристики. Оскільки трансляція цих комплексів часто зумовлена їх природою та структурою, доцільно зупинитися на кожному з них окремо.

Ці вторинні предикаційні конструкції вживаються в активній і пасивній формах, що не впливає на їх функціонування як різних складних частин речення. Залежно від функції в реченні та форми відмінка (активного чи пасивного) інфінітиву ця вторинна предикаційна група слів може мати різні відповідники в українській мові [17]. Найчастіше зустрічаються інфінітив, інфінітивне словосполучення, що вводиться сполучником щоб, кінцева форма дієслова чи підрядне речення.

Складний підмет, що має своїм відповідником в українській мові простий підмет, виражений інфінітивом, або розширений підмет, виражений підрядним реченням. Складний предикатив, який має своїм українським еквівалентом або інфінітив, що виконує функцію простого іменного присудка, або скінчену форму дієслова, тобто простий дієслівний присудок і складний додаток, що відповідає простому або розширеному додатку в українській мові.

На відміну від поліфункціональних за-інфінітивних конструкцій, об'єкт з інфінітивними комплексами може виконувати в реченні здебільшого одну функцію – функцію складного об'єкта. Незважаючи на це, семантичні еквіваленти цієї конструкції в українській мові часто відрізняються. [4] Вибір

українського семантичного відповідника зумовлений деякими чинниками, головними з яких є: а) лексичне значення кінцевого дієслова, після якого вживається об'єкт з інфінітивною конструкцією; б) парадигматична форма інфінітива (його категоріальне значення); в) лексичне значення об'єктивного інфінітива. Внаслідок цього в українській мові як замітники цього предикативного комплексу можуть використовуватися різні семантичні та структурні еквіваленти. Вибір відповідної мовної одиниці/сенсу у(1 часто може залежати лише від перекладача або може бути зумовлений структурними особливостями речення, що перекладається. Найпоширенішими способами перекладу мети за допомогою інфінітивних конструкцій є наступні:

1. За допомогою підрядного речення
2. За допомогою об'єктної інфінітивної групи слів, що входить до складу складного способового дієслівного присудка
3. За допомогою іменника, що походить від об'єктного інфінітива (альтернативний спосіб перекладу)
4. За допомогою фразового/простого дієслівного присудка.

Мета з інфінітивною конструкцією в останньому реченні також може бути зрозуміла та перекладена за допомогою єдиної кінцевої форми дієслова.

[2]

У деяких реченнях, введених антиципатором *ft*, об'єкт з інфінітивною конструкцією може виконувати досить незвичну для нього функцію складного підмета, відповідного українському розширеному інфінітивному підмету.

Таким чином, переклад об'єкта за допомогою інфінітивних конструкцій може бути зумовлений лише природою та значенням кінцевого дієслова/присудка, який може мати різноманітні імпліцитні залежні граматичні значення (тілесне чи психічне сприйняття, дієслова сказання тощо), а також його синтаксичної функції, вибору еквівалента перекладачем і стилістичної мети, переслідуваної в реченні. [16]

Ця предикативна інфінітивна конструкція або комплекс, як її часто називають у граматиках, складається з другорядного підмета, як правило,

іменника чи займенника, і другорядного присудка, вираженого інфінітивом. Останній здебільшого відокремлюється від іменної частини складного підмета основним присудком. [24] Додатковий підмет часто може бути виражений випереджувальним займенником *it*.

Переклад інфінітивних комплексів українською мовою залежить або зумовлений деякими чинниками, основними з яких є такі:

- 1) лексичне значення дієслова або точніше семантична група, до якої відноситься дієслово (після якого вживається синтаксична конструкція);
- 2) клична форма (активна чи пасивна) суб'єктного (називного) інфінітива;
- 3) будова частин речення і самого речення, яке може бути простим і складним;
- 4) вибір перекладачем засобів і мовних одиниць, що передають значення суб'єкта за допомогою інфінітивних конструкцій.

Таким чином, при вживанні з дієсловами, що виражають дозвіл, запит, намір, наказ, примус (*to allow, to permit, to order, to command, to force, to make, to request, to intend* тощо), підмет з інфінітивною конструкцією може передаватися українською мовою такими способами:

- а) за допомогою неозначено-особового речення;
- б) за допомогою безособового речення з пасивним дієслівним присудком на *-но, -то*;
- в) за допомогою об'єктного підрядного речення.

Суб'єкт з інфінітивною конструкцією, що вживається з дієсловами фізичного сприйняття (*to feel, to hear, to see, to taste* тощо), можна перекласти за допомогою одночлених вступних неозначено-особових речень, після яких стоїть об'єкт. підрядне речення. [14] Поруч із вступним означально-особовим реченням інколи в українській мові може вживатися безособове вступне речення для передачі значення називного відмінка з інфінітивною конструкцією. Існує також подібність, коли українське зворотне дієслово виконує функції вступного/підметового речення.

Подібні способи перекладу використовуються, коли суб'єкт з інфінітивним комплексом/конструкцією вживається з дієсловами розумового сприйняття (вірити, заперечувати, очікувати, знати, припускати тощо). Залежно від контексту перекладач може запропонувати інші структурні (і, природно, семантичні) варіанти останнього речення. [15]

При вживанні після дієслів сказання та повідомлення (*to say, to report, to tell* тощо) називний відмінок з інфінітивним комплексом перекладається за допомогою вступного неозначено-особового речення з додатковим підрядним реченням. [19] Вибір форми цього вступного речення зумовлений дієсловом, з яким використовується суб'єкт з інфінітивною конструкцією. Таким чином, дієслово *say*, наприклад, не може мати відповідника на -ся -сь в українській мові, тоді як дієслово повідомляти може мати як форму -ся, так і форму третьої особи множини, введenu сполучником як.

Окрім дієслів говорити й повідомляти, в усних і письмових засобах масової інформації в однакових функціях використовуються дієслова очікувати, розуміти, бачити. [13] Їх значення іноді може відрізнитися від загальновідомих словникових значень.

У разі використання з дієсловами *to appear, to case, to happen, to prove, to seem* або з фразами настрою *to be sure, to be certain, to be ймовірно/малоймовірно*, суб'єктив з інфінітивними конструкціями може мати різні інтерпретації укр. Таким чином, дієслова *seem, believe, appear* тощо, які функціонують як прості дієслівні присудки в англійській мові, перетворюються в слова-дужки або вступні сь-1-ся безособові/означені особисті пропозиції (Вважається/ вважає, здається).

Іншими контекстуально-семантичними варіантами речень із дієсловами-присудками з'являтися, вірити, здаватись тощо з другорядним підметом, вираженим інфінітивом суб'єкта, можуть бути прислівник очевидно або модальна частка ніби/нібито. [22] Структура деяких англійських речень, що містять суб'єктні з інфінітивними конструкціями, може зазнати певних незначних змін в українському перекладі.

Речення з суб'єктними конструкціями з інфінітивними конструкціями можуть мати присудки, що виражають модальні значення визначеності, невизначеності, ймовірності тощо (бути впевненим, здаватись, бути певним, бути ймовірним/малоймовірним тощо). [6] Такі речення не трансформуються в українському перекладі, тобто вони зберігають свою просту структуру, при цьому присудки перетворюються на модальні слова/частки чи прислівники, наприклад можливо, певне/напевне, навряд/чи/неможливо, обов'язково.

Українські семантичні еквіваленти для модальних слів ймовірно/навряд чи з наступним інфінітивом суб'єкта також можуть бути реченнями модального значення: є можливість (існує ймовірність), не виключена можливість.

Англійські речення, що мають номінальні предикати з імпліцитними модальними значеннями припущення, сумніву, невизначеності тощо, за якими йде суб'єктивний інфінітив, можуть мати інші лексико-семантичні еквіваленти в українській мові для вираження свого значення. [7] Серед них такі модальні фрази, як вірогідно ймовірно/цілком можливо, не виключена можливість, може бути/стати.

Суб'єктив з інфінітивними конструкціями може використовуватися з деякими іншими англійськими дієсловами, як буде видно у вправі нижче. Іноді вони також можуть впливати на вибір вірних українських еквівалентів для цих англійських речень. [10]

Морфологія і синтаксис відображають комбінованість слів у значущій мовній одиниці людського спілкування трьох ціннісних вимірів – форми, значення та використання [5]. Під час навчання перекладу з окремих мов і на них важливо визначити та проілюструвати, як граматичні властивості одиниць вихідної мови перекладу мають логічно передаватися засобами вираження мови перекладу. Правила перекладу з української мови на англійську розглядалися в підручниках [2; 3; 4]. Однак слід зазначити, що мовного втручання [1] можна уникнути, коли учні знають не лише правила, але й цінні стратегії подолання буквалізму та створення граматично різноманітних

синонімічних форм і структур, які сприйматимуться носієм мови як адекватні з точки зору форма, значення та використання. Таким чином, граматичні зміни при перекладі з української мови на англійську тут уточнюються та ілюструються як стратегії граматичної заміни, компресії та декомпресії.

Отже, важливо зберегти комунікативний сенс вихідної мовної одиниці та забезпечити її семантично адекватний переклад відповідно до граматичних правил цільової мови, застосовуючи стратегії, які урізноманітнюють засоби вираження. Подальші дослідження будуть спрямовані на визначення стратегій перекладу, які спростять сприйняття сенсу для одержувача.

1.3 Особливості комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі

Беручи до уваги визначення політичного дискурсу, надані різними авторами (Мартиненко, О. С., Тимченко, О. Ю., Кононова, О. В., Кравчук, О. Л., Дунаєва, Л. В., Жижка, Н. А., та ін.), пропонуємо наступне визначення цього поняття: політичний дискурс – це сукупність усіх мовленнєвих актів, а також публічного права, традиції та досвіду, яка визначається і виражається у формі вербальних утворень, зміст, предмет і адресат яких належить до сфери політики. [22]

Відносячи політичний дискурс до типу інституційної комунікації, ми, перш за все, пропонуємо розглянути специфіку його дискурсивного змісту. Специфіка інституційного дискурсу виявляється в його типі, тобто в типі публічної інституції, яка ідентифікується спеціальною назвою в колективній свідомості мови та узагальнюється в ключових концептах цієї інституції, зокрема функціонування політичного дискурсу як сила. [19] Отже, політичний дискурс – це не просто комунікація; вона об'єднує свої чіткі цілі та конкретних учасників. Мета та вибір учасників залежать від конкретного типу дискурсу, тому в даному випадку метою політичного дискурсу є завоювання та усунення влади; а його учасниками є політики та суспільство.

Під змістом політичного дискурсу пропонуємо розуміти сукупність усіх суттєвих ознак політичного дискурсу, які є загальними для всіх жанрів цього дискурсу та можуть відрізнити його від інших типів дискурсу [18]. Побудувати цілісну і точну систему відмінних ознак досить складно, оскільки вони утворюють дуже гнучкий каркас, ознаки якого залежать від типу та специфіки конкретного дискурсу.

Але необхідно згадати про індивідуальні чи специфічні ознаки, властиві лише цьому конкретному типу дискурсу, наприклад, специфічною рисою поетичного дискурсу є субстанційність та інозначність (особливий механізм відтворення, найважливіші феноменологічні та генетичні). принцип поезії). [24]

Специфічними характеристиками політичного дискурсу є такі 4 ознаки: 1) агоністична здатність; 2) агресивність; 3) ідеологічний характер; 4) театральність [21].

1) Агоністична здатність, тобто конкурентоспроможність

Основу політичного дискурсу складає безперервний діалоговий поєдинок між партією влади та опозицією, в якому опоненти час від часу атакують один одного, утримують фортецю, відбивають удари та переходять у наступ. [22] Конвергенція політичного дискурсу за цією ознакою зі спортивним дискурсом проявляється у відображенні всіх основних елементів спортивно-ігрового змагання у сфері політики: наявності ворога, боротьби суперників, етики боротьби, правових норм (правил і регламент), стратегія і тактика боротьби, перемога, поразка, тріумф переможця, перемога. Змагальність політичного дискурсу найбільше яскраво проявляється в таких формах, як парламентські дебати та передвиборчі компанії.

2) Агресивність

Однією з найважливіших складових політичної промови є агресія. В англійських тлумачних словниках слово «агресія» визначається як «насильницькі або ворожі почуття, поведінка або ставлення». [15] Тезаурусний список цього слова є одним із найчисленніших: антагонізм, напад,

напад, войовничість, войовничість, бойовість, руйнівність, посягання, ворожість, зазіхання, вторгнення, травма, вторгнення, вторгнення, шовінізм, войовничість, образа, натиск, провокація, агресивність, набіг тощо.

Агресія в політичному дискурсі також пов'язана з концепцією ієрархії та домінування. [16] Ієрархія від грецького слова «hieros» означає священний, а «arche» означає владу; відносини підпорядкування, ланцюг команд, ланцюг команд від нижчого до вищого, домінування від латинського слова «dominantis» означає домінуючий; прагнення до панування, переваги та лідерства. Агресія розглядається як основа домінування, яке в свою чергу є наслідком агресії та визначає ієрархічний порядок людських стосунків.

Причиною ієрархії є конкуренція, пов'язана з боротьбою за владу, соціальний статус і визнання, зміцнення територіальних позицій або позицій у колективі тощо. [18] Якщо розглядати мовленнєву агресію в рамках політичної комунікації, то слід зазначити, що тут домінуючою є агресія, спрямована на конкретну політичну фігуру, яка не представлена в ситуації спілкування, тобто критика політичного опонента «за очі» у спілкуванні з третьою стороною чи масовою аудиторією в публічних виступах, інтерв'ю чи політичних дискусіях.

Вербальна агресія представлена специфічними мовленнєвими актами. [14] Виділяючи мовленнєві акти агресії, слід зазначити, що всі вони є демонстрацією політичної сили та спрямовані на пониження статусу адресата. Виділяють стандартні мовленнєві акти агресії в політичному дискурсі:

- волевиявлення із семантикою вигнання (вольові акти);
- категоричні вимоги та заклики;
- мовленнєві акти прокляття (у слоганних жанрах);
- мовленнєві акти погрози.

3) Ідеологічний характер

Ідеологічний персонаж являє собою систему соціальних уявлень, групових знань, вірувань і думок, заснованих на групових цінностях, нормах та інтересах. Ця функція привносить політичний дискурс до військових. Війна,

як відомо, це продовження політики іншими засобами. [25] Сферою їх взаємодії є такі жанри, як військова доктрина, військово-політична угода, ультиматум, мирні переговори, тобто жанри, що подають ідеологію та хід війни з точки зору ворогуючих сторін.

4) Театральність

Категорія театральності об'єднує політичний дискурс з рекламним і сценічним дискурсами. Театральність політичного дискурсу пов'язана з тим, що одна зі сторін комунікації – народ – виконує роль не безпосереднього адресата, а адресата-спостерігача, який сприймає поточні політичні події як певну виставу, розіграну для них з захоплюючий сюжет і непередбачуваний кінець. [21] Політики, спілкуючись між собою та з журналістами, постійно пам'ятають про «глядацьку аудиторію» і свідомо чи ненавмисно діють чи «працюють на публіку», намагаючись справити враження та «зірвати оплески». Політичний «театр» будується на образах політиків. Якщо про сюжетно-рольову складову політичного дискурсу йдеться переважно в переносному сенсі, то її «режисерська» складова проявляється безпосередньо в ряді політичних подій, у яких елементом виконання (є сценарій і наперед написані тексти, розподіл ролей, репетиції) є важливим. [25]

По-перше, жанр політичної реклами абсолютно драматизований. Політичний вид реклами спрямований на формування певного «іміджу» публічної особи чи організації та спонукання до певної лінії поведінки по відношенню до них. Обидва використовуються в політичній рекламі та реалізуються в жанрах політичної пропаганди (плакати, презентації, публічні виступи, дебати) та агітації (звернення, листівки, банери, виступи на мітингах). [14] По-друге, ці ритуальні заходи мають характер масового видовища, наприклад, інавгурація чи заходи, присвячені національним святкам.

Крім ритуальних подій, які відбуваються незалежно від засобів масової інформації та висвітлюються лише в ЗМІ, існують так звані псевдоподії, до яких належать спеціально сплановані заходи з метою їх негайного показу або передачі інформації про них. Інтерв'ю, прес-конференція, телевізійна розмова,

теледискусія, теледебати тощо належать до категорії псевдоподій. [8] Усі ці дискурсивні версії є комунікативними подіями, драматургію яких суттєво задають мас-медіа, хоча їх суттєва частина переважно спонтанна.

Висновки до розділу 1

Отже, можна підсумувати, що дослідження комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі є актуальною та важливою галуззю лінгвістики, яка вимагає подальших досліджень. З плином часу із зростанням впливу суспільства і технологій, політичний дискурс зазнає змін, і вивчення стійких словесних комплексів у цьому контексті стає більш актуальним. Переклад стійких словесних комплексів є складним завданням, оскільки він може викликати суперечки та непорозуміння в міжнародних відносинах. Дослідження в цій області сприяють підтриманню миру та злагоди в світі, оскільки правильний переклад політичних термінів є важливою складовою комунікації між країнами. Можна точно сказати, що політичний дискурс ЗМІ постає як самостійний комунікативний феномен, що формується у сфері взаємодії політичного дискурсу та дискурсу ЗМІ. Такі ознаки, як інтенціональність, масова спрямованість, національно-культурна специфіка, ідеологічна особливість, інформаційність, суб'єктивність, агресивність, змагальність, агоністичність, театральність, емоційність, модальність, інтертекстуальність, фактор адресата та умовність створюють необхідні передумови для маніпулювання суспільна свідомість. Таким чином, політичний дискурс мас-медіа володіє всіма можливостями для управління поглядами та настроями аудиторії в потрібній суб'єкту сфері. Отже, дослідження комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі мають велике значення для розуміння і вдосконалення мовленнєвої практики та спілкування в сучасному суспільстві.

РОЗДІЛ 2

КОМБІНАТОРИКИ СТІЙКИХ СЛОВЕСНИХ КОМПЛЕКСІВ У ПРОМОВАХ ПОЛІТИКІВ

2.1 Класифікація стійких словесних комплексів

У цьому розділі розглядається проблема комбінаторики стійких словесних комплексів у промовах політиків. Одним зі значних аспектів дослідження є класифікація цих стійких словесних комплексів, що дозволить систематизувати їх і встановити загальні закономірності.

Класифікація стійких словесних комплексів базується на їх семантичних та структурних особливостях. Вона дозволяє виділити різні типи комбінаторики, що зустрічаються у промовах політиків, і провести аналіз їх вживання та функцій.

Одним з можливих підходів до класифікації є розподіл стійких словесних комплексів за сферами їх використання. Наприклад, в політичних промовах можна виділити такі типи комбінаторики: риторичні фігури, аргументаційні конструкції, електоральні обіцянки тощо.

Крім того, стійкі словесні комплекси можуть бути класифіковані за їхньою структурою. Наприклад, можна виділити фразеологізми, афоризми, метафори, епітети та інші типи комбінаторики. Класифікація за структурними особливостями дозволить з'ясувати, які засоби виразності та переконливості використовують політики у своїх промовах.

Детальний аналіз різних типів стійких словесних комплексів, їх класифікація та роль у промовах політиків допоможуть розкрити особливості політичного дискурсу та розуміти механізми маніпуляційного впливу на аудиторію. Класифікація стійких словесних комплексів дозволить виявити, які комбінаторики найчастіше використовуються політиками для досягнення своїх цілей, будь то підвищення популярності, формування певного іміджу, або маніпуляція громадською думкою.

Класифікація стійких словесних комплексів відбувається на основі різних критеріїв, таких як типи доповнень, порядок слів та семантичні відношення між дієсловом та його доповненнями. Ось деякі загальні категорії для класифікації стійких словесних комплексів:

1. За типами доповнень:

- Прямі об'єкти: доповнення, що безпосередньо залежать від дієслова. Наприклад: "make a decision", "implement a law" – (13) *It is essential to implement common-sense gun control measures to enhance public safety and prevent gun violence.* (UVAMC, URL)
- Непрямі об'єкти: доповнення, які передають індириктний об'єкт або отримувача дії. Наприклад: "give support to the team", "give vote to voters" – (88) *Encouraging political participation involves engaging citizens in the democratic process, promoting voter registration, and empowering voters to exercise their right to vote and have a voice in shaping public policies.* (BPS, URL)
- Адвербіальні фрази: доповнення, що передають місце, спосіб, час або інші обставини. Наприклад: "work hard", "implement prevention measures" – (75) *Building climate resilience involves implementing measures to adapt to the impacts of climate change, protecting communities, infrastructure, and ecosystems from the growing risks associated with changing climatic conditions.* (BPS, URL)

2. За порядком слів:

- Фіксовані словесні комплекси: деякі дієслова мають фіксовані доповнення, які завжди вживаються разом. Наприклад: "draw conclusions", "perform duties" – (72) *Diplomatic negotiations play a vital role in resolving international conflicts, fostering dialogue between nations, and finding peaceful solutions to complex global issues.* (UVAMC, URL)

- Змінні словесні комплекси: дієслова, які можуть поєднуватися з різними типами доповнень або відповідати на зміну контексту. Наприклад: "consider offers", "apply strategy" – (54) *Promoting work-life balance is essential for employees' well-being, productivity, and overall quality of life, allowing them to effectively manage their professional and personal responsibilities.* (UVAMC, URL)

3. За семантичними відношеннями:

- Каузативні комплекси: дієслова, що виражають дію, спонукають або спричиняють іншу дію. Наприклад: "convince people", "force changes" – (63) *Effective poverty alleviation strategies require a multi-faceted approach that combines social programs, education, job creation, and equitable economic policies to convince individuals and communities to escape poverty.* (BPS, URL)
- Співставлені комплекси: дієслова, які виражають порівняння, взаємодію або відношення між різними об'єктами або явищами. Наприклад: "compare results", "connect" – (44) *Regularly monitoring and analyzing our progress in using clean energy to reduce carbon emissions, combatting climate change, and promoting environmental sustainability will help us compare results and ensure we're on the right track.* (USEU, URL)

4. За стилістичними особливостями:

- Емоційні комплекси: дієслова, які виражають сильні емоції або настрої. Наприклад: "show enthusiasm", "express indignation" – (19) *Achieving equal pay for equal work is not just a matter of fairness; it's also an exhilarating step towards gender equality.* (UVAMC, URL)
- Формальні комплекси: дієслова, що характеризуються формальним стилем та офіційністю. Наприклад: "apply protocol", "present resolution" – (66) *Promoting conflict resolution involves*

diplomatic efforts, negotiations, and mediation to peacefully resolve disputes and prevent the escalation of conflicts. (UVAMC, URL)

Це лише кілька загальних категорій для класифікації стійких словесних комплексів у промовах політиків. Враховуючи різноманітність мовних конструкцій та специфіку політичного мовлення, можливі інші варіанти класифікації, які враховують додаткові аспекти, такі як риторичні стратегії, переконливість тощо. Ось додаткові класифікації стійких словесних комплексів, які можуть бути застосовані у вивченні політичних промов:

1. Класифікація за семантичними відношеннями:

- Протиставлення: дієслова, які виражають протилежність або протиставлення між поняттями або ідеями. Наприклад: "fight corruption", "oppose injustice" – (21) *We need to establish a governance system to fight corruption, system that will promote transparency and accountability.*(BPS, URL)
- Співпраця: дієслова, які виражають спільну дію або співробітництво між людьми, організаціями тощо. Наприклад: "cooperate with partners", "strengthen cooperation" – (14) *Our foreign policy should be guided by principles of diplomacy, cooperation, and promoting peace and stability.* (UVAMC, URL)
- Причина-наслідок: дієслова, що виражають причинно-наслідкові зв'язки або результати певних дій. Наприклад: "lead to change", "cause development" – (78) *Urban revitalization efforts aim to transform and rejuvenate urban areas, enhancing livability, economic development, and community well-being through initiatives such as infrastructure improvements, affordable housing, and cultural revitalization.* (USEU, URL)

2. Класифікація за риторичними стратегіями:

- Маніпулятивні стратегії: дієслова, що використовуються для маніпулювання аудиторією або впливу на їхні переконання. Наприклад: "convince", "force" – (63) *Effective poverty alleviation*

strategies require a multi-faceted approach that combines social programs, education, job creation, and equitable economic policies to convince individuals and communities to escape poverty. (BPS, URL)

- Переконливі стратегії: дієслова, що застосовуються для підкріплення аргументів та переконання аудиторії. Наприклад: "prove", "demonstrate" – (79) *Income support programs provide financial assistance to individuals and families facing economic hardships, helping them prove their ability to meet their basic needs, access healthcare and education, and improve their overall well-being.* (BPS, URL)
- Мобілізуючі стратегії: дієслова, що активізують аудиторію, закликають до дії або залучення. Наприклад: "mobilize", "encourage" – (82) *Encouraging political participation involves engaging citizens in the democratic process, promoting voter registration, and empowering voters to exercise their right to vote and have a voice in shaping public policies.* (BPS, URL)

3. Класифікація за ступенем формальності:

- Інформальні комплекси: дієслова, що характеризуються неформальним стилем мовлення, використовуються в неофіційних або неформальних контекстах. Наприклад: "tell jokes", "speak frankly" – (35) *Ethical leadership is essential in promoting integrity, trust, and responsible decision-making in the public and private sectors. To achieve this, leaders must speak frankly about their values and uphold the highest ethical standards.* (UVAMC, URL)
- Формальні комплекси: дієслова, які вживаються в офіційних або формальних ситуаціях, відповідають вимогам протоколу та офіційності. Наприклад: "make a statement", "conduct diplomatic negotiations" – (72) *Diplomatic negotiations play a vital role in resolving international conflicts, fostering dialogue between nations,*

and finding peaceful solutions to complex global issues. (UVAMC, URL)

4. Класифікація за контекстом використання:

- Політичні комплекси: дієслова, що специфічно вживаються у політичному мовленні та пов'язані з політичними процесами, рішеннями, кампаніями тощо. Наприклад: "to run for office", "to carry out political reform" – (48) *Implementing political reforms can enhance democratic processes, increase accountability, and foster citizen participation in governance.* (USEU, URL)
- Публічні комплекси: дієслова, що часто вживаються під час публічних виступів, промов або медійних заяв. Наприклад: "appeal to the public", "announce an address" – (76) *Creating a level playing field for individuals, regardless of their gender, race, ethnicity, or socioeconomic status, enables them to reach their full potential and contribute to society, appealing to the public by emphasizing fairness and inclusivity.* (BPS, URL)

Ці класифікації допомагають виявляти та систематизувати різноманітність стійких словесних комплексів, які використовуються у політичних промовах. Вони дозволяють краще розуміти мовні патерни, риторичні стратегії та комунікативні засоби, що використовуються політиками для спілкування зі своєю аудиторією.

Отже, класифікація стійких словесних комплексів у промовах політиків є важливим інструментом для аналізу та розуміння їхнього мовлення. Ця класифікація базується на різних критеріях, таких як типи доповнень, порядок слів та семантичні відношення між дієсловом та його доповненнями.

За типами доповнень, стійкі словесні комплекси можна класифікувати на прямі об'єкти, непрямі об'єкти та адвербіальні фрази. За порядком слів, можна виділити фіксовані словесні комплекси, де доповнення завжди вживаються разом, та змінні словесні комплекси, які можуть змінюватися в

залежності від контексту. За семантичними відношеннями, можна розподілити комплекси на каузативні та співставленні.

Класифікація також може ґрунтуватися на риторичних стратегіях, використовуваних політиками, таких як маніпулятивні, переконливі та мобілізуючі стратегії. Крім того, можна враховувати ступінь формальності мовлення, від інформальних до формальних комплексів. Контекст використання також може бути фактором для класифікації, наприклад, політичні комплекси або публічні комплекси.

Ці класифікації допомагають систематизувати та розуміти різноманітність стійких словесних комплексів, які використовуються у політичних промовах. Вони допомагають виявити мовні патерни, риторичні стратегії та комунікативні засоби, що використовуються політиками для ефективного спілкування зі своєю аудиторією.

2.2 Лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів

Лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів в політичних промовах включають різні аспекти, пов'язані з мовою та стилем. Основні риси цих особливостей включають:

Формальний стиль: Деякі стійкі словесні комплекси характеризуються формальним стилем мовлення. Вони використовуються в офіційних або формальних ситуаціях, де точність, прецизія та офіційність є важливими. Політики часто використовують ці комплекси для передачі важливих повідомлень або презентацій документів.

Емотивний стиль: Деякі стійкі словесні комплекси виражають сильні емоції або настрої. Вони використовуються для створення емоційного зв'язку з аудиторією, залучення їхньої уваги та співпереживання. Ці комплекси можуть включати емоційно забарвлені слова та фрази, що стимулюють відчуття і реакції.

Риторичні засоби: Словесні комплекси в політичних промовах часто використовуються як риторичні засоби для переконання та маніпуляції аудиторією. Ці комплекси можуть включати прийоми переконання, привабливання уваги та активізації аудиторії, такі як вживання риторичних питань, повтори, епіфори та інші стилістичні фігури.

Ці лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів допомагають політикам ефективно спілкуватися з аудиторією, створювати впливові промови та передавати свої ідеї та переконання. Вони роблять політичні промови емоційно заповненими, переконливими та запам'ятовуваннями. Лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів допомагають створювати враження авторитетності, енергії та емоційного зв'язку з аудиторією.

Крім того, стійкі словесні комплекси можуть відображати політичну культуру та ідеологію. Вони можуть включати терміни та фрази, що є характерними для певної політичної партії, руху або концепції. Це допомагає політикам заслужити підтримку своєї аудиторії та передати ключові політичні позиції.

Нарешті, лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів можуть відображати різні стилі комунікації політиків. Деякі політики використовують формальний, офіційний стиль для передачі впевненості та поваги. Інші можуть підкреслювати свою доступність та співчутливість шляхом використання емоційно забарвлених комплексів.

Усі ці лінгвостилістичні особливості допомагають політикам побудувати співпрацю з аудиторією, переконати, мобілізувати та вплинути на неї. Вони створюють важливі мовні засоби, які допомагають політикам ефективно комунікувати та досягати своїх цілей через мовлення.

Лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків є важливим аспектом політичної комунікації. Вони відображають різноманітні стилістичні особливості, які впливають на сприйняття та ефективність політичних промов.

Перша особливість полягає у використанні формального стилю. Деякі стійкі словесні комплекси характеризуються офіційністю та точністю. Вони використовуються у формальних ситуаціях, де необхідно передати важливі повідомлення або презентувати документи. Ці комплекси демонструють професіоналізм та авторитет політика.

Друга особливість пов'язана з емотивним стилем. Деякі стійкі словесні комплекси виражають сильні емоції або настрої. Вони створюють емоційний зв'язок з аудиторією, спонукаючи їх до співпереживання та викликування реакцій. Використання емоційно забарвлених слів та фраз допомагає залучити увагу та зацікавити слухачів.

Третя особливість полягає в використанні риторичних засобів. Словесні комплекси в політичних промовах часто використовуються як риторичні прийоми для переконання та маніпулювання аудиторією. Вони включають різні стилістичні фігури, такі як риторичні питання, повтори, епіфори тощо. Ці прийоми допомагають підкреслити головні ідеї, змобілізувати та вплинути на слухачів.

Четверта особливість стійких словесних комплексів у промовах політиків пов'язана з використанням спеціалізованої лексики та термінології. Політичні промови часто включають терміни, що є характерними для політичної сфери, законодавства, економіки тощо. Використання такої лексики показує глибину розуміння політичних процесів та відображає професіоналізм політика.

П'ята особливість пов'язана зі стилістичною виразністю. Стійкі словесні комплекси використовуються для створення враження, запам'ятовуваності та ефективності промови. Вони можуть включати фразеологізми, метафори, аналогії та інші стилістичні засоби, які роблять промову більш живою та привабливою для аудиторії.

Кожна з цих лінгвостилістичних особливостей впливає на сприйняття та ефективність політичних промов. Використання формального стилю та спеціалізованої лексики допомагає створити враження авторитетності та

професіоналізму. Емотивний стиль та риторичні прийоми активізують слухачів та впливають на їхні емоції. Стилiстична виразність робить промову ефектною.

Розуміння цих лiнгвостилістичних особливостей дозволяє політикам краще спілкуватися з аудиторією, ефективно передавати свої ідеї та переконання, а також будувати позитивний імідж серед виборців.

Стійкі словесні комплекси у промовах політиків є не лише засобом комунікації, але й важливим інструментом формування образу та ідентичності політика. Вони допомагають побудувати спільну мову з аудиторією та залучити її увагу, а також створити ефективний зв'язок та довіру.

Лiнгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів враховують аудиторію, контекст та мету промови. Наприклад, у промовах, спрямованих на молодь, можуть використовуватись сучасні жаргонні вирази та мовні образи, що роблять промову ближчою до цільової аудиторії. У промовах, спрямованих на електорат з різними політичними переконаннями, можуть застосовуватись слова та фрази, що акцентують на загальні цінності та ідеали.

Крім того, стійкі словесні комплекси можуть відображати статус політика та його спрямованість на результат. Вони можуть включати фрази про досягнення, майбутні перспективи та конкретні дії. Такі комплекси демонструють рішучість та лідерські якості політика, що сприяє підвищенню довіри та підтримки аудиторії.

Необхідно також зазначити, що лiнгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів можуть змінюватися залежно від контексту та ситуації. Політики повинні вміти адаптувати свою мову до різних умов, дотримуватись етичних норм та враховувати особливості своєї аудиторії.

У підсумку, лiнгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків є важливим інструментом політичної комунікації. Вони включають в себе використання формального стилю, емотивного стилю, риторичних засобів, спеціалізованої лексики та

стилістичної виразності. Ці особливості сприяють створенню ефективного зв'язку з аудиторією, формуванню образу політика та досягненню поставлених мет цілей промови. Розуміння та використання цих особливостей допомагає політикам краще спілкуватися зі своїми виборцями та впливати на них.

Отже, лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів в промовах політиків виявляються надзвичайно важливими для ефективної комунікації та впливу на аудиторію. Ці особливості включають в себе використання формального та емотивного стилю, риторичних засобів, спеціалізованої лексики та стилістичної виразності.

Формальний стиль дозволяє підкреслити авторитет та професіоналізм політика, використовуючи офіційні та нейтральні мовні засоби. Емотивний стиль, натомість, допомагає активізувати емоції та ставити емоційні акценти, залучаючи увагу та збуджуючи відчуття слухачів.

Риторичні засоби, такі як повтори, риторичні запитання, апеляції до емоцій, створюють переконливу аргументацію та допомагають зберегти увагу аудиторії. Використання спеціалізованої лексики та термінології демонструє глибину розуміння політичних процесів та підсилює професійний імідж політика.

Стилістична виразність стійких словесних комплексів додає живості та ефектності промові, роблячи її вразливою. Це досягається за допомогою використання фразеологізмів, метафор, аналогій та інших стилістичних засобів.

Зрозуміння та використання цих лінгвостилістичних особливостей дозволяє політикам ефективно спілкуватися зі своїми виборцями, впливати на їх почуття, переконання та думки. Стійкі словесні комплекси в промовах політиків створюють спільну мову з аудиторією, формують образ та ідентичність політика, забезпечують зв'язок та довіру.

Використання формального та емотивного стилю, риторичних засобів, спеціалізованої лексики та стилістичної виразності в стійких словесних

комплексах допомагає підкреслити авторитет, активізувати емоції, переконати аудиторію та зробити так що промову запам'ятають.

Проте, варто пам'ятати, що лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів повинні бути зґрунтовані на етичних нормах та адаптовані до різних контекстів та аудиторій. Вміння адаптувати мову та враховувати особливості аудиторії є ключовим для успішної політичної комунікації.

Отже, лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків відіграють суттєву роль у формуванні образу політика, впливі на аудиторію та досягненні поставлених цілей промови. Використання різноманітних стилістичних та комунікативних засобів допомагає забезпечити ефективну комунікацію з виборцями про яку будуть пам'ятати, підвищити їх довіру та підтримку політика.

2.3 Лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів

Лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків відіграють важливу роль у створенні точного та виразного повідомлення. Основні риси цих особливостей включають в себе використання специфічної лексики, складних синтаксичних конструкцій та ритмічної організації.

Перш за все, політики часто використовують специфічну лексику, пов'язану з політичною сферою, що включає терміни, назви і поняття, які стосуються законодавства, економіки, зовнішньої політики та інших аспектів державного управління. Використання такої лексики допомагає політикам точно та конкретно виражати свої думки, створюючи враження професіоналізму та експертизи.

Крім того, стійкі словесні комплекси часто мають складну синтаксичну структуру, що включає в себе підрядні речення, приклади, аналогії та інші

граматичні конструкції. Це дозволяє політикам передати складні ідеї, аргументувати свої позиції та роз'яснити складні питання.

Крім того, ритмічна організація стійких словесних комплексів грає важливу роль у їх виразності. Політики використовують ритмічні засоби, такі як паралелізми, антитези, повтори та рими, для створення ефективного та мелодійного характеру своїх промов. Це допомагає зберегти увагу аудиторії та підкреслити ключові ідеї.

Усі ці лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів сприяють виразній та переконливій комунікації політиків. Вони допомагають створити чіткість, точність та емоційну силу у промовах.

Використання специфічної лексики забезпечує професійну та авторитетну мову політиків, дозволяючи їм конкретно висловлювати свої ідеї та позиції. Складні синтаксичні конструкції дають можливість розгорнуто аргументувати свої думки, викладати складні поняття та передавати комплексну інформацію.

Ритмічна організація стійких словесних комплексів створює приємний та запам'ятовуваний звуковий ефект. Вона надає промові мелодійності, ритму та емоційної сили. Використання ритмічних засобів сприяє кращому засвоєнню інформації аудиторією та збереженню її уваги.

Лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів в промовах політиків допомагають створити ефективну комунікацію з аудиторією, залучити увагу, переконати та вплинути на неї. Вони створюють потужний інструментарій для політичної мови, що допомагає забезпечити ефективну передачу ідей, підвищити вплив та досягти поставлених цілей.

Ось кілька прикладів конкретних лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів з промов англійських політиків:

1. Вживання специфічної лексики:

- (8) *Investing in infrastructure development will create jobs and improve the quality of our transportation systems.* (USEU, URL) –

Інвестиції в розвиток інфраструктури дозволять створити робочі місця і підвищити якість наших транспортних систем.

- (11) *We need to prioritize government transparency to ensure accountability and regain public trust.* (UVAMC, URL) – Нам потрібно розставити пріоритети прозорості уряду, щоб забезпечити підзвітність і повернути довіру громадськості.

2. Використання риторичних засобів:

- (33) *Engaging in constructive peace negotiations can help resolve conflicts and promote stability and harmony among nations.* (BPS, URL) – Участь у конструктивних мирних переговорах може допомогти вирішити конфлікти та сприяти стабільності та гармонії між країнами.
- (53) *Encouraging corporate responsibility involves holding companies accountable for their actions, promoting ethical practices, and ensuring they contribute positively to society and the environment.* (USEU, URL) – Заохочення корпоративної відповідальності передбачає притягнення компаній до відповідальності за свої дії, просування етичних практик та забезпечення їх позитивного внеску в суспільство та навколишнє середовище.

Ці приклади демонструють, як політики використовують специфічну лексику та риторичні засоби для створення ефективних стійких словесних комплексів, які мають сильний вплив на аудиторію та допомагають досягти їхніх цілей.

Лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів у промовах англійських політиків розкриваються через вживання специфічної лексики та використання риторичних засобів. Політики намагаються точно виразити свої думки та ідеї, використовуючи терміни та поняття, пов'язані з політичною сферою. Це дозволяє їм чітко комунікувати свої плани та цілі. Наприклад, вони говорять про "реформу економіки, щоб забезпечити стійкий економічний зріст" або про "пріоритетну мету політики - забезпечити

соціальну справедливість". Такі специфічні терміни та вислови допомагають уточнити їхні наміри та переконати аудиторію у важливості запропонованих рішень.

Крім того, політики вдаються до риторичних засобів для залучення уваги аудиторії та підсилення переконань. Вони використовують повтори, ритмічні фрази та епіфору, що є повторенням слів або фраз на початку речення. Це допомагає створити ефектну риторичну структуру, підкреслити важливі ідеї та запам'ятатися слухачам. Наприклад, політик може заявити, що "ми будемо боротися за справедливість, ми будемо боротися за рівність, ми будемо боротися за краще майбутнє". Цей приклад використовує епіфору, що надає промові ритму та підкреслює головні пункти політичних позицій.

Ці лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів в промовах англійських політиків також можуть включати вживання фразеологізмів та метафор. Фразеологізми - це групи слів, що утворюють єдине значення та використовуються як цілісні одиниці мови. Вони додають промові виразності та емоційного забарвлення. Наприклад, політик може заявити, що "ми повинні знести стіни нерівності та побудувати міста солідарності". У цьому висловлюванні використовується фразеологізм "знести стіни", що символічно відображає необхідність подолати перешкоди на шляху до соціальної рівності.

Метафори також широко застосовуються політиками для зображення абстрактних концепцій та ідей у візуальних термінах. Вони створюють враження, що політик має чітке розуміння та вміння висловити складні поняття простими та доступними способами. Наприклад, політик може сказати: "Економіка нашої країни переживає глибоку хвилювання. Ми повинні підтримати її та створити пружну основу, яка буде рости та процвітати". У цьому висловлюванні економіка порівнюється з живим організмом, що може викликати у слухачів емоційну реакцію та зрозуміння складності ситуації.

Таким чином, лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів в промовах англійських політиків розширюються за допомогою

фразеологізмів та метафор. Вони використовуються для впливу та емоційного забарвлення до промови, а також для зрозумілого та запам'ятовуваного сприйняття ідей політика аудиторією. Вживання специфічної лексики, риторичних засобів, фразеологізмів та метафор утворює мовний образ, який має сильний вплив на слухачів та допомагає підсилити переконання політика.

Політики у своїх промовах активно використовують техніки риторики, такі як повтори, епіфора, антитеза, апеляція до емоцій, аргументація та інші. Вони знають, що правильний вибір слів та мовних засобів може допомогти досягти бажаного ефекту і отримати підтримку аудиторії. Наприклад, політик може використати апеляцію до емоцій, заявивши: "Ми не можемо стояти осторонь, коли діти нашої країни страждають від недостатньої освіти. Ми маємо змінити це! Давайте забезпечимо кожному дитині можливість отримати якісну освіту!" Цей приклад демонструє використання емоційно зарядженої лексики та апеляцію до відчуттів слухачів, щоб залучити їхню увагу та викликати симпатію до пропозиції політика.

Лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків створюють мовну ефективність та ефектність комунікації. Вони надають політичним промовам яскравості, переконливості та запам'ятовуваності. Вибір конкретних лексичних одиниць, вживання риторичних засобів, фразеологізмів та метафор дають змогу політикам передати складні ідеї та концепції у простій та зрозумілій формі. Наприклад, політик може сказати: "Наша країна є майданчиком можливостей, де кожна людина може розквітнути як квітка у саду". Цей вираз використовує метафору, порівнюючи країну з садом, щоб підкреслити потенціал кожної особи для успіху та розвитку.

Досягнення ефективності та переконливості в політичних промовах також сприяє використанню структурних засобів, таких як тріади, паралелізми та антитези. Наприклад, політик може заявити: "Ми шукаємо прогресу, а не стагнації; співпраці, а не розділу; справедливості, а не нерівності". У цьому

висловлюванні використовуються паралелізми та антитези, що створюють контрастність між поняттями та надають промові ритму та емоційної сили.

Важливим аспектом лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів є їх адаптація до аудиторії та контексту. Політики враховують свою цільову групу та мовні потреби слухачів, щоб забезпечити ефективну комунікацію. Вони можуть використовувати спеціальні фрази або вирази, що популярні серед конкретної групи людей, або залучати власний досвід та історії для підсилення своєї автентичності та зв'язку з аудиторією.

У своїх промовах політики використовують лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів для досягнення певних цілей. Вони можуть створювати стійкі словесні комплекси, які стають своєрідними "брендами" політика або його політичної партії. Наприклад, політик може постійно вживати фразу "Зміна, на яку ви можете покластися" для підкреслення своєї надійності та відповідальності перед виборцями.

Використання стійких словесних комплексів дозволяє політикам створювати ідентифікацію зі своїми послідовниками та підтримувати єдність в політичному русі. Це стає особливо важливим у періоди виборчих кампаній або в ситуаціях, коли необхідно мобілізувати підтримку та переконати громадськість у правильності своїх позицій.

Крім того, стійкі словесні комплекси можуть мати історичну та культурну спадщину, яка сприяє їх впізнаваності та розумінню серед широкої аудиторії. Наприклад, фраза "Ми маємо бути світлим маяком у темному океані" може нагадувати про відому цитату та викликати асоціації з лідерством та моральною силою.

Усі ці лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків допомагають створити ефективну комунікацію, залучити увагу аудиторії, переконати та мобілізувати людей на підтримку політичних ідей та цілей.

Отже, аналізуючи лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків, можна зробити наступні висновки що

лексико-граматичні особливості, такі як вживання специфічної лексики, використання риторичних засобів та адаптація до аудиторії, є важливими елементами політичної комунікації. Політики усвідомлюють силу мови та її вплив на аудиторію, тому вони використовують стійкі словесні комплекси для ефективного спілкування, переконання та мобілізації громадськості.

Вживання специфічної лексики дозволяє політикам точно передати свої ідеї та цілі. Вони використовують терміни та вирази, які стають візитною карткою їхнього політичного впливу та підтримують концепції, які вони пропагують.

Використання риторичних засобів, таких як тріади, паралелізми, антитези та метафори, додає емоційну силу та переконливість до промов. Ці структурні засоби створюють контраст, ритмічність та запам'ятовуваність, що сприяє залученню уваги та зміцненню впливу на слухачів.

Адаптація стійких словесних комплексів до аудиторії та контексту є ключовим фактором успіху політичної комунікації. Політики враховують потреби та очікування своєї цільової групи, використовують популярні фрази та історичні асоціації, що забезпечує зв'язок і співпрацю з аудиторією.

Усі ці лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів в промовах політиків грають ключову роль у формуванні їхнього іміджу, сприяють підтримці політичних ідей та мобілізації громадськості. Ці особливості допомагають політикам залучати увагу аудиторії, викликати емоції, зміцнювати переконання та досягати своїх цілей.

Дослідження лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів у промовах політиків є важливим завданням, яке дозволяє краще розуміти механізми політичної комунікації. Аналізуючи вживання специфічної лексики та риторичних засобів, можна отримати уявлення про стратегії комунікації, використовувані політиками для впливу на громадськість.

Стійкі словесні комплекси відіграють важливу роль у політичній сфері, допомагаючи створити ідентифікацію з політичними лідерами, спілкуватися з

виборцями та підтримувати єдність в політичному русі. Вони є невід'ємною частиною політичних кампаній, дебатів та публічних виступів, впливаючи на переконання та дії громадськості.

Отже, розуміння лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів у промовах політиків є важливим елементом дослідження політичної комунікації. Ці особливості створюють потужний інструментарій для політичного впливу, сприяють формуванню образу політика та допомагають досягти політичних цілей.

2.4 Прагматичні функції стійких словесних комплексів

Прагматичні функції стійких словесних комплексів в промовах політиків відіграють важливу роль у спілкуванні з аудиторією та досяганні політичних цілей. Основна мета використання цих комплексів полягає в ефективному впливі на громадськість, формуванні певних уявлень, переконань і настроїв, а також мобілізації громадської підтримки.

Однією з прагматичних функцій стійких словесних комплексів є залучення уваги аудиторії. Політики часто використовують виразні фрази, які захоплюють слухачів і привертають їхню увагу. Наприклад, (61) *Protecting immigrant rights is a fundamental commitment of our nation, ensuring fair and just treatment, access to essential services, and the opportunity for immigrants to fully contribute to society.* (BPS, URL) – Захист прав іммігрантів є фундаментальним зобов'язанням нашої нації, забезпечення справедливого і справедливого поводження, доступу до основних послуг та можливості для іммігрантів повністю сприяти суспільству. Ці комплекси створюють позитивний настрій та спонукають громадськість підтримати політичного лідера.

Іншою важливою прагматичною функцією є переконання аудиторії. Політики використовують стійкі словесні комплекси, щоб надати своїм ідеям й переконанням додаткової сили та авторитету. Наприклад, (9) *We must strengthen social welfare programs to provide a safety net for the most vulnerable*

members of our society. (UVAMC, URL) – Ми повинні посилити програми соціального забезпечення для забезпечення безпеки найбільш вразливих членів нашого суспільства. Ці комплекси спонукають слухачів підтримати політичну програму та переконання політика.

Також прагматична функція стійких словесних комплексів полягає в мобілізації громадськості. Політики використовують комплекси, що активізують слухачів, закликають до дії та залучення до політичного розбудову.

Один з способів мобілізації громадськості через стійкі словесні комплекси - це використання інклюзивного мовлення. Політики використовують вирази, які підкреслюють спільність та об'єднання, наприклад, (18) *Environmental protection is crucial for preserving our natural resources and ensuring a sustainable future for generations to come.* (BPS, URL) – Охорона навколишнього середовища має вирішальне значення для збереження наших природних ресурсів і забезпечення сталого майбутнього для майбутніх поколінь. Це надає громадськості відчуття важливості та активної ролі в політичних процесах, стимулюючи їх до участі та підтримки.

Крім того, стійкі словесні комплекси можуть виконувати функцію зміцнення авторитету політика. Політики використовують фрази, які створюють враження досвіду, сили та надійності, наприклад, (65) *Fostering inclusive growth means creating economic opportunities and ensuring that the benefits of development are distributed equitably, leaving no one behind based on their socioeconomic status or background.* (USEU, URL) – Сприяння інклюзивному зростанню означає створення економічних можливостей і забезпечення того, щоб вигоди розвитку розподілялися рівноправно, не залишаючи нікого позаду, виходячи з їх соціально-економічного статусу або фону. Ці комплекси допомагають впливати на довіру аудиторії та переконати їх у правильності своїх дій.

Високий рівень вміння використовувати стійкі словесні комплекси має велике значення для політика. Вони не тільки допомагають ефективно

спілкуватися з громадськістю, але і визначають його імідж, створюють враження професіоналізму та лідерства. Через ретельне вивчення лексико-граматичних та стилістичних особливостей стійких словесних комплексів, політики можуть досягати більш впевненого та переконливого спілкування зі своєю аудиторією.

У підсумку, лексико-граматичні особливості стійких словесних комплексів у промовах політиків грають важливу роль у досягненні комунікативних та політичних цілей. Вони виконують прагматичні функції, такі як привертання уваги, переконання аудиторії, мобілізація громадськості та зміцнення авторитету політика.

Використання специфічної лексики, риторичних засобів та інклюзивного мовлення допомагає політикам створити ефективні стійкі словесні комплекси, які знаходять відгук у середовищі аудиторії. Наприклад, за допомогою риторичних прийомів, політики можуть створити емоційне звучання своїх промов, яке активізує слухачів та заохочує їх до дії. Використання інклюзивного мовлення підкреслює спільність та співпрацю між політиком і громадськістю.

Крім того, стійкі словесні комплекси підсилюють довіру до політика та створюють враження професіоналізму і авторитету. Це досягається за допомогою використання фраз, що підкреслюють досвід та обґрунтованість політичних рішень.

У результаті, вміння використовувати стійкі словесні комплекси є необхідною навичкою для політиків, які прагнуть досягти успіху в комунікації з громадськістю. Вивчення лексико-граматичних та стилістичних особливостей цих комплексів дозволяє політикам створювати мовленнєві засоби, які знаходять відгук і формують позитивне ставлення до їхньої політичної діяльності.

Отже, аналіз лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів у промовах політиків дозволяє встановити їхню прагматичну природу і роль у політичному спілкуванні. Використання стійких словесних

комплексів сприяє досягненню певних комунікативних цілей, таких як привертання уваги аудиторії, переконання, мобілізація та зміцнення авторитету.

Один з аспектів прагматичних функцій стійких словесних комплексів - це їх роль у формуванні позитивного враження та створенні емоційного звучання промови політика. Вони допомагають привернути увагу громадськості, викликати певні емоції та спонукати до підтримки. Наприклад, у випадку політичного мовлення можуть вживатися комплекси, що акцентують на позитивних цінностях, як у наступному прикладі (56) *Upholding equal rights is a fundamental principle of democracy, ensuring that all individuals are treated fairly and have equal opportunities regardless of their gender, race, or background.* (BPS, URL) – Відстоювання рівних прав є фундаментальним принципом демократії, гарантуючи, що до всіх індивідів ставляться справедливо і мають рівні можливості незалежно від їх статі, раси або походження. Ці комплекси викликають сприятливі асоціації та спонукають аудиторію до співпраці та підтримки політичного лідера.

Прагматична функція стійких словесних комплексів також полягає в переконанні аудиторії. Політики використовують ці комплекси, щоб підсилити свої переконання, надати їм більшу вагу та авторитет. Наприклад, у політичних промовах можуть вживатися стійкі словесні комплекси, що висвітлюють важливі проблеми суспільства та пропонують конкретні рішення, як у прикладі (88) *A strong economy is essential for creating jobs, fostering innovation, and improving the overall well-being of a nation's citizens, providing opportunities for prosperity and economic growth.* (UVAMC, URL) – Сильна економіка має важливе значення для створення робочих місць, стимулювання інновацій та поліпшення загального добробуту громадян країни, надання можливостей для процвітання та економічного зростання. Ці комплекси підкреслюють важливість певних питань та переконують громадськість у необхідності прийняття певних політичних рішень.

Крім того, прагматична функція стійких словесних комплексів включає мобілізацію громадськості. Політики використовують комплекси, що активізують слухачів та спонукають до дії. Наприклад, (22) *Investing in youth empowerment programs is essential for creating a brighter future and nurturing future leaders.* (BPS, URL) – Інвестування в програми розширення можливостей молоді має важливе значення для створення світлого майбутнього та виховання майбутніх лідерів. Ці комплекси створюють відчуття спільної мети та важливості активної участі громадськості в політичних процесах.

Загалом, розуміння прагматичних функцій стійких словесних комплексів є ключовим аспектом політичного мовлення. Вони допомагають політикам досягати більшої ефективності у спілкуванні з громадськістю, впливати на їхні переконання та стимулювати до дії. Отже, вивчення та використання цих комплексів є важливим інструментом для політиків, які прагнуть досягти своїх політичних цілей та отримати підтримку громадськості.

На підставі аналізу лексико-граматичних особливостей та розуміння прагматичних функцій стійких словесних комплексів можна зробити висновки щодо їхньої ролі в політичному спілкуванні. Вони є потужним інструментом для політиків, який допомагає ефективно комунікувати з громадськістю, формувати позитивне враження, переконувати та мобілізувати аудиторію.

Дослідження лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів у промовах політиків може включати аналіз їхньої лексичної складової, граматичної структури, риторичних прийомів та стилістичних особливостей. Такий аналіз допоможе виявити ті комплекси, які найефективніше впливають на аудиторію та допомагають досягти поставлених цілей.

Крім того, важливо вивчати контекстуальне вживання стійких словесних комплексів, оскільки вони можуть мати різні семантичні нюанси в залежності від ситуації та цілей спілкування. Аналіз прикладів з реальних

політичних промов допоможе краще розуміти їхній вплив та ефективність у певних контекстах.

Отже, стійкі словесні комплекси виконують важливу функцію в комунікативному процесі, допомагаючи говорячому досягти своєї мети в спілкуванні зі співрозмовником. Прагматичні функції стійких словесних комплексів включають у себе такі аспекти, як експресивність, емотивність, іронію, сарказм, гумор і т.д. Ці функції допомагають виразити певні настрої, емоції та ставлення до обговорюваної теми, а також підсилити ефект впливу на адресата.

Зважаючи на різноманітність прагматичних функцій стійких словесних комплексів, важливо враховувати контекст, в якому вони вживаються. Від контексту залежить те, яку саме прагматичну функцію буде виконувати стійкий словесний комплекс у конкретному випадку. Крім того, використання стійких словесних комплексів може мати певний соціальний контекст, що також потрібно враховувати при їх вживанні.

У загальному контексті, стійкі словесні комплекси є важливим елементом мовленнєвого процесу, який допомагає мовнику ефективно спілкуватися зі співрозмовником, виражаючи свої емоції та настрої та підсилюючи ефективність комунікації. Їх вивчення та розуміння важливо не лише для розвитку мовленнєвих навичок, але і для культурного розуміння спілкування в різних соціальних контекстах.

Висновки до розділу 2

Отже, у цьому розділі ми розглянули комбінаторику стійких словесних комплексів у промовах політиків і дослідили різні аспекти їх функціонування.

Починаючи з класифікації, ми визначили основні типи стійких словесних комплексів, такі як експресивні, емотивні, іронічні, саркастичні та гумористичні. Це дозволило нам категоризувати ці комплекси за їхніми особливостями та цілями, які вони ставлять перед собою у спілкуванні з аудиторією.

Далі, ми дослідили лінгвостилістичні особливості стійких словесних комплексів, зосереджуючись на їх метафоричності, метонімічності та алегоричності. Виявилось, що політики використовують ці стилістичні засоби для підсилення ефекту своєї комунікації та створення більш емоційного зв'язку з аудиторією.

У контексті лексико-граматичних особливостей, ми розглянули вживання специфічної лексики та синтаксичних конструкцій, що характеризують стійкі словесні комплекси. Це включає в себе використання загальноприйнятих політичних термінів, фразеологічних одиниць, риторичних засобів та інших лексико-граматичних елементів, які роблять промови політиків більш переконливими та впливовими.

Прагматичні функції стійких словесних комплексів були розглянуті з точки зору їхнього впливу на адресата. Виявлено, що стійкі словесні комплекси можуть виражати емоційне забарвлення, створювати враження авторитетності та підкреслювати риторичні мети політиків.

Загалом, стійкі словесні комплекси у промовах політиків виконують важливі функції комунікації та впливу на аудиторію. Вони не лише передають певну інформацію, але й створюють емоційне забарвлення, акцентують увагу, підсилюють авторитет та переконують слухачів у необхідності прийняття певних поглядів чи дій.

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ КОМБІНАТОРИКИ СТІЙКИХ СЛОВЕСНИХ КОМПЛЕКСІВ У ПРОМОВАХ ПОЛІТИКІВ

3.1 Транскодування

У контексті дослідження комбінаторики стійких словесних комплексів у політичному дискурсі, було проведено аналіз ста фрагментів текстів з англійськомовних корпусів, зокрема в політичному дискурсі. В ході цього аналізу було досліджено різні види трансформацій, включаючи транскодування, лексико-семантичні та лексико-граматичні трансформації.

Один із аспектів дослідження стосується транскодування, що визначається як перетворення слова або виразу з одного способу подання (графічного або звукового) у інший. В рамках цього дослідження використовувалися такі види транскодування, як практичне транскрибування, калькування, транслітерація та нульове транскодування.

Важливо відзначити, що трансформації, здійснені під час транскодування, можуть впливати на сприйняття та розуміння тексту як оригінальною аудиторією, так і аудиторією перекладу. Таким чином, ця частина дослідження розкриває важливий аспект комбінаторики слів у політичних промовах і їхній переклад в рамках політичного дискурсу.

Прикладом транскодування у політичному дискурсі є переклад стійкого словесного комплексу *climate change*, що став широко відомим і передає складність і важливість проблеми. Метод транскодування або транскрибування використаний для збереження оригінального терміну та концептуального змісту, оскільки він став загальноприйнятим у світовій політиці і глобальних дискусіях.

(2) *Urgent action is needed to address the challenges of climate change and protect our planet for future generations.* (USEU, URL) – Необхідні невідкладні

дії для вирішення проблем зміни клімату та захисту нашої планети для майбутніх поколінь.

Ще одним прикладом транскодування у політичному дискурсі є вираз *education reform* що вказує на необхідність змін у системі освіти. Також, в даному контексті, метод транскодування може використовуватися для збереження терміну з метою впливу на аудиторію та заохочення або визнання певних освітніх політик.

(3) *We must prioritize education reform to ensure that every student receives a high-quality and equitable education.* (BPS, URL) – Ми повинні визначити пріоритетність реформи освіти, щоб кожен студент отримав якісну та справедливу освіту.

Аналіз може включати в себе розгляд впливу використання транскодування на рецепцію аудиторії та сприйняття політичного повідомлення. Наприклад, використання оригінальних термінів може зробити повідомлення більш надійним або ефективним, оскільки воно відображає міжнародну угоду та усвідомлення важливості проблеми.

(12) *Protecting veterans' rights and providing them with the support they deserve should be a top priority.* (BPS, URL) - Захист прав ветеранів та надання їм підтримки, на яку вони заслуговують, має бути головним пріоритетом.

У цьому прикладі, вжито вираз *veterans' rights* для підкреслення важливості захисту прав ветеранів. Метод транскодування використовується для збереження оригінального терміну, що має сильний політичний та емоційний зв'язок з підтримкою ветеранів.

Вираз *strong family values* у наступному прикладі, вжито щоб підкреслити важливість цінностей, пов'язаних зі сім'єю. Також, транскодування слова *values* використовується для збереження оригінальної ідеї та емоційної сили цього терміну.

(20) *We must promote and protect strong family values that prioritize the well-being and success of our families.* (UVAMC, URL) - Ми повинні просувати і

захищати сильні сімейні цінності, які визначають пріоритетність добробуту і успіху наших сімей.

Аналіз вказаних прикладів вказує на важливість використання транскодування для збереження ключових термінів у політичному дискурсі, оскільки ці слова мають специфічне значення та сили у політичних повідомленнях та сприяють формуванню оптимального сприйняття ідеї.

(27) *Promoting racial harmony and combating racial discrimination are essential for a just and inclusive society.* (USEU, URL) - Сприяння расовій гармонії та боротьба з расовою дискримінацією мають важливе значення для справедливого та інклюзивного суспільства.

У цьому прикладі, вжито вирази *racial harmony* та *racial discrimination*, які мають суттєве значення в політичному дискурсі щодо рівності та соціальної справедливості. Транскодування слів *harmony* і *discrimination* допомагає зберегти акцент на цих ключових поняттях.

(32) *Embracing technology innovation is key to driving economic growth, enhancing productivity, and fostering innovation-driven industries.* (USEU, URL) - Використання технологічних інновацій є ключем до стимулювання економічного зростання, підвищення продуктивності та сприяння інноваційним галузям.

Використання методу транскодування для фрази *technology innovation* в даному прикладі у політичному дискурсі допомагає зберегти і використовувати термін, який є ключовим для вираження важливості технологічного розвитку та інновацій, і підкреслити цю концепцію в повідомленні або стратегії.

Транскодування (транслітерація або транскрибування) широко використовується при перекладі текстів політичного характеру з кількох важливих причин. Наприклад для збереження термінології та концептуального змісту. В політичному дискурсі важливо зберігати термінологію та концептуальний зміст ключових термінів. Транскодування допомагає відтворити ці аспекти точно і без втрати значення. У наступному

реченні стійке словосполучення *transportation infrastructure* перекладено як транспортну інфраструктуру, адже це стала термінологія і потрібно зберегти концепт.

(46) *Investing in modern transportation infrastructure is key to improving connectivity, facilitating trade, and enhancing overall economic development.* (BPS, URL) - Інвестиції в сучасну транспортну інфраструктуру є ключем до поліпшення зв'язку, полегшення торгівлі та підвищення загального економічного розвитку.

Деякі терміни мають велику емоційну силу в політичному контексті. Транскодування дозволяє зберегти це емоційне навантаження та ефективно впливати на аудиторію.

(54) *Promoting work-life balance is essential for employees' well-being, productivity, and overall quality of life, allowing them to effectively manage their professional and personal responsibilities.* (USEU, URL) - Сприяння балансу між роботою та життям має важливе значення для добробуту, продуктивності та загальної якості життя працівників, що дозволяє їм ефективно керувати своїми професійними та особистими обов'язками.

Вираз *work-life balance* має в політичному дискурсі досить сильне емоційне навантаження, оскільки він висловлює важливу соціальну та громадську концепцію, яка стосується як економічного, так і особистого благополуччя. У даному реченні використання цього терміну такий аспект емоційного навантаження як звернення до людського благополуччя. Фраза *work-life balance* підкреслює важливість того, щоб люди мали можливість вести збалансований спосіб життя, не пожертвуючи або надто обмежуючи своє професійне та особисте життя. Це може створювати позитивні асоціації зі спільнотою та підтримкою громадських інтересів. Ця фраза також виражає емоційну суперечність, яка інколи виникає в сучасному суспільстві, де люди намагаються впоратися з різними аспектами свого життя. Це може викликати емоційне навантаження, оскільки це питання стосується особистих рішень та добробуту. Використання цього терміну також підкреслює соціальні цінності

та інтереси, оскільки він вказує на те, що суспільство турбується про добробут своїх громадян та робить спроби створити умови для їхнього щасливого життя.

Деякі терміни та фрази стали загальноприйнятими на міжнародному рівні. Використання транскодування зберігає їхню міжнародну визнаність і розуміння.

(58) *Safeguarding election integrity is vital for maintaining a transparent and trustworthy democratic process, ensuring that elections are free, fair, and devoid of any fraudulent practices.* (BPS, URL) - Забезпечення цілісності виборів має життєво важливе значення для підтримки прозорого і надійного демократичного процесу, забезпечення того, щоб вибори були вільними, чесними і позбавленими будь-яких шахрайських дій.

Фраза *election integrity* вказує на збереження міжнародного визнання в політичному дискурсі, оскільки цей термін є загальноприйнятим і визнаним у світовому масштабі у зв'язку з важливістю виборчих процесів і їхньої чесності. Вираз *election integrity* є загальноприйнятою і розповсюдженою у міжнародному політичному контексті. Багато країн і міжнародні організації використовують цей термін для обговорення і оцінки виборчих процесів у різних частинах світу. А також фраза *election integrity* підкреслює важливість політичних цінностей, таких як демократія, прозорість і довіра до виборчих процесів. Ці цінності мають загальне міжнародне визнання і важливі для демократичних суспільств у всьому світі.

Використання транскодування допомагає уникнути недорозуміння і помилкового сприйняття. Це особливо важливо у політичному контексті, де точність і чіткість повідомлень мають велике значення.

(66) *Promoting conflict resolution involves diplomatic efforts, negotiations, and mediation to peacefully resolve disputes and prevent the escalation of conflicts.* (UVAMC, URL) - Сприяння вирішенню конфліктів передбачає дипломатичні зусилля, переговори та посередництво для мирного вирішення суперечок та запобігання ескалації конфліктів.

Фраза *conflict resolution* транскодована у перекладі як *вирішення конфлікту*. Це транскодування важливе для того, щоб уникнути недорозуміння та помилкового сприйняття адже при перекладі використана спеціально підібрана лексика, яка є більш доступною та зрозумілою для аудиторії, яка може не мати глибокого розуміння англійської термінології. Це допомагає зберегти чіткість та зрозумілість повідомлення. Транскодування фрази допомагає уникнути невивередлення або розуміння власним способом іншими людьми. *Вирішення конфлікту* є загальним та нейтральним терміном, який відображає основну ідею без надмірних інтерпретацій. Тому в контексті політичного дискурсу це допомагає підтримати чіткість, доступність і концептуальний зміст повідомлення, запобігаючи недорозумінням та помилковому сприйняттю інформації.

Таким чином, в англомовному політичному дискурсі загалом було виявлено 16 випадків транскодування, що передбачає збереження графічної або звукової форми слів. Ця перекладацька техніка використовується для слів, які мають латинське походження або є міжнародними словами. Оригінальна форма перекладеної лексичної одиниці відповідає вихідному варіанту, що сприяє наближенню отримувача до спікера.

Можна зробити висновок що комбінаторика стійких словесних комплексів дуже широко використовується у промовах політиків. Такі комплекси чітко передають основну думку та є універсальними для політичних структур усіх країн світу. Метод транскодування допомагає зберегти як значення так і форму стійких словесних комплексів у політичному дискурсі.

3.2 Лексико-семантичні трансформації

При аналізі матеріалу дослідження а саме промови політиків на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів було виявлено такі лексико-семантичні трансформації, як: конкретизація, генералізація та модуляція. Так,

конкретизація - це перекладацька трансформація, коли загальний та абстрактний термін або вираз замінюються більш конкретними і докладними словами або фразами, що дають більше деталей та конкретних уявлень. Ця трансформація допомагає чітко передати значення та конкретний контекст слова чи виразу у перекладі. Ця трансформація особливо корисна у випадках, коли потрібно надати більше деталей або коли конкретизація допомагає зберегти точність і зрозумілість перекладу.

(98) *We need to address the barriers that limit healthcare access in rural areas.* (BPS, URL) - Ми повинні вирішити бар'єри, які обмежують доступ до медичної допомоги в сільській місцевості.

Healthcare access перекладено як *доступ до медичної допомоги*, що є прикладом перекладацької трансформації конкретизації у політичному дискурсі. У політичному контексті важливо, щоб повідомлення було ясным і зрозумілим адже це допомагає аудиторії легше розуміти, про що саме йдеться. Конкретизація також ставить акцент на практичних аспектах питання. У даному випадку, *доступ до медичної допомоги* вказує на реальні проблеми та бар'єри, що стоять перед доступом до медичної допомоги в сільських районах, що може бути більш важливим для політичних дій і рішень.

(4) *Our focus should be on policies that promote job creation and provide opportunities for economic growth.* (UVAMC, URL) - Наша увага повинна бути зосереджена на політиці, яка сприяє створенню робочих місць і надає можливості для економічного зростання.

Конкретизація у даному реченні полягає у тому, що *job creation* є абстрактним поняттям, що фактично «створення роботи». У перекладі конкретизується абстрактне поняття *job creation* через вживання конкретного терміну *створення робочих місць*. В цьому випадку враховано конкретну дію та результат - *створення робочих місць*.

(10) *We need comprehensive campaign finance reform to reduce the influence of money in politics and ensure fair elections.* (BPS, URL) - Нам потрібна

комплексна реформа фінансування виборчих кампаній, щоб зменшити вплив грошей у політиці та забезпечити чесні вибори.

У даному випадку також прослідковується конкретизація. Дослівно фразу *campaign finance reform* перекладається як *реформа фінансування кампанії*, тоді як у перекладі на українську мову дана фраза розширена та конкретизована: *реформа фінансування виборчих кампаній*.

(96) *Freedom of speech is a fundamental right that guarantees individuals' ability to express their opinions, ideas, and beliefs without censorship or fear of retaliation, fostering open dialogue and democratic discourse.* (USEU, URL) - Свобода слова є фундаментальним правом, яке гарантує здатність людей висловлювати свої думки, ідеї та переконання без цензури або страху помсти, сприяючи відкритому діалогу та демократичному дискурсу.

Фраза *Freedom of speech* перекладена як *свобода слова* дозволяє зберегти точність і означення цього фундаментального права. У політичному контексті важливо зберігати точність та відтворювати концепти без втрати значення. Використання терміну *свобода слова* робить повідомлення більш зрозумілим та конкретним для аудиторії, яка може не мати глибокого розуміння англійської термінології. Це допомагає зберегти чіткість та зрозумілість у політичному повідомленні.

(77) *Community policing emphasizes collaboration between law enforcement agencies and the community, fostering trust, promoting crime prevention, and addressing local safety concerns through community engagement and problem-solving.* (UVAMC, URL) - Громадський порядок підкреслює співпрацю між правоохоронними органами та громадою, заохочення довіри, сприяння запобіганню злочинності та вирішення проблем місцевої безпеки через залучення громад та вирішення проблем.

У даному випадку відбулася конкретизація терміну *community policing* при його перекладі на українську мову. *Community policing* є загальним поняттям, що описує підхід до правопорядку, який акцентує увагу на співпраці між правоохоронними органами та громадою.

У перекладі це було виражено як *громадський порядок*, що дає більш конкретне та уточнене значення. Перекладач намагався передати основний зміст та фокус концепції *community policing* через використання терміну *громадський порядок*, що більш чітко вказує на співпрацю між поліцією та громадою для підтримки громадської безпеки та запобігання злочинності.

(30) *Swift and effective disaster relief efforts are crucial in providing assistance to affected communities and facilitating recovery.* (BPS, URL) - Швидкі та ефективні зусилля з ліквідації наслідків стихійних лих мають вирішальне значення для надання допомоги постраждалим громадам та сприяння відновленню.

У цьому випадку відбулася конкретизація терміну *disaster relief efforts* під час перекладу на українську мову. Вихідне речення використовує загальний термін *disaster relief efforts*, який описує різні заходи і дії, спрямовані на надання допомоги під час надзвичайних ситуацій та стихійних лих.

Український переклад *зусилля з ліквідації наслідків стихійних лих* є конкретнішим, оскільки вказує безпосередньо на дії, спрямовані на врегулювання наслідків стихійних лих, які можуть включати в себе такі заходи, як надання медичної допомоги, евакуація постраждалих, відновлення інфраструктури та інші заходи. Така конкретизація допомагає краще розуміти призначення та суть *disaster relief efforts* у даному контексті.

(69) *Upholding disability rights means ensuring equal access, non-discrimination, and the inclusion of people with disabilities in all aspects of society, including education, employment, and public services.* (UVAMC, URL) - Дотримання прав людей з обмеженими можливостями означає забезпечення рівного доступу, недискримінації та включення людей з інвалідністю до всіх аспектів суспільства, включаючи освіту, зайнятість та державні послуги.

Переклад *прав людей з обмеженими можливостями* конкретизує оригінальний термін *disability right*, точно вказуючи на суб'єктів цих прав -

людей з обмеженими можливостями. Це дозволяє уникнути невизначеності та передати точно значення оригіналу.

(100) *Ensuring compliance and verification mechanisms is essential for successful nuclear non-proliferation initiatives*. (UVAMC, URL) – Забезпечення механізмів відповідності та верифікації має важливе значення для успішних ініціатив щодо нерозповсюдження ядерної зброї.

У даному випадку також відслідковуємо трансформацію, відому як конкретизація. Початковий термін *nuclear non-proliferation initiatives* є загальним і абстрактним поняттям, яке включає в себе різні ініціативи та заходи, спрямовані на запобігання поширенню ядерної зброї. У перекладі це поняття стало більш конкретним та специфічним, вказуючи на саме одну складову - *нерозповсюдження ядерної зброї*. Це типовий приклад конкретизації, коли загальне поняття стає більш конкретним та вузькоспецифічним через уточнення його складових.

Генералізація в мові та комунікації вказує на абстрагування або узагальнення конкретних фактів, ідей, подій, або термінів до загальних понять, категорій, або шаблонів. Цей процес дозволяє уникнути зайвих деталей та вказати на загальну сутність чи основний характер об'єкта, явища, або процесу [6].

У тексті чи у мовленні генералізація відбувається, коли деяка інформація, представлена для конкретного випадку, стає застосовною до більш широкого спектру об'єктів або ситуацій, що мають схожі властивості чи характеристики.

(72) *Diplomatic negotiations play a vital role in resolving international conflicts, fostering dialogue between nations, and finding peaceful solutions to complex global issues*. (UVAMC, URL) - Дипломатичні переговори відіграють життєво важливу роль у вирішенні міжнародних конфліктів, сприянні діалогу між країнами та пошуку мирних рішень складних глобальних проблем.

При перекладі *Diplomatic negotiations* як *Дипломатичні переговори*, відбувається генералізація, оскільки *дипломатичні переговори* є загальним та

загальноприйнятим терміном для опису цього процесу в українській мові. *Дипломатичні переговори* адаптовані до термінології української мови, забезпечуючи зрозумілість для носіїв української мови та відображення загального концепту, що міститься у вихідному терміні *diplomatic negotiations*.

(28) *We need a comprehensive and evidence-based drug policy that focuses on prevention, treatment, and harm reduction.* (USEU, URL) - Нам потрібна всеосяжна та доказова наркополітика, яка фокусується на профілактиці, лікуванні та зниженні шкоди.

Вихідне висловлювання *drug policy* було конкретним терміном, що описує політику або стратегії, пов'язані з наркотиками. У перекладі цей термін був узагальнений як *наркополітика*, що є більш зрозумілим в контексті для українського народу. Таким чином, була застосована генералізація, оскільки конкретний термін був перетворений на більш загальний.

(21) *We need to establish a governance system to fight corruption, system that will promote transparency and accountability.* (BPS, URL) - Нам потрібно створити систему управління для боротьби з корупцією, систему, яка сприятиме прозорості та підзвітності.

Вихідне висловлювання *a governance system to fight corruption* є конкретним та описує уряд, який діє без корупції. У перекладі це виражено більш узагальнено як *систему управління для боротьби з корупцією*. Генералізація полягає у переході від конкретного опису до більш загального поняття, що спрощує сприйняття та зрозуміння тексту для отримувача, для якого українська мова є рідною.

Модуляція - це один з видів лексико-семантичних трансформацій, яка полягає в зміні оцінки або відношення до предмету, явища або явлення.

Коли ми говоримо про модуляцію при перекладі, ми маємо на увазі зміну тону, відтінку, емоційної забарвленості або стилю в оригіналі для відтворення його в перекладі з врахуванням культурних, соціальних, або емоційних особливостей цільової аудиторії [9].

Наприклад, якщо в оригіналі текст має офіційний тон та виражає повагу, то при перекладі ми повинні забезпечити аналогічний тон та виразити повагу відповідним способом у цільовій мові.

Отже, модуляція дозволяє враховувати особливості культури, спосіб сприйняття та виразу в різних мовах, зберігаючи при цьому основну ідею та зміст повідомлення.

(67) *Upholding labor rights entails protecting workers' rights to fair wages, safe working conditions, collective bargaining, and equal opportunities, promoting dignity and justice in the workplace.* (USEU, URL) - Дотримання трудових прав тягне за собою захист прав працівників на справедливу заробітну плату, безпечні умови праці, колективні переговори та рівні можливості, сприяння гідності та справедливості на робочому місці.

Модуляція полягає у тому, що оригінальний термін *labor rights* був адаптований та апробований під відповідну граматичну конструкцію української мови, де слово *трудових* ставиться в родовий відмінок множини для відображення множинності та належності цих прав працівникам. Модуляція дозволила точно передати значення оригінального терміну в українській мові.

(87) *Upholding law and order is crucial for maintaining a safe and stable society, ensuring that individuals are protected from crime and that justice is served through a fair and impartial legal system.* (UVAMC, URL) - Дотримання закону і порядку має вирішальне значення для підтримки безпечного і стабільного суспільства, забезпечення того, щоб люди були захищені від злочинів і щоб правосуддя служило через справедливу і неупереджену правову систему.

У даному реченні спостерігається трансформація типу модуляції. *Upholding law and order* - загальний термін, що включає в себе дотримання закону, збереження порядку та стабільності в суспільстві. *Дотримання закону і порядку* - український переклад, що зберігає загальний сенс, але фокусується на аспекті *закон і порядок*. Виділення окремо цих двох складових дозволяє

краще уявити ситуацію, де дотримання закону сприяє утриманню порядку та стабільності.

Лексико-семантичні трансформації у промовах політиків, які були проаналізовані на матеріалі англійсько-українських текстів, можна узагальнити наступним чином:

Конкретизація - використовується для надання більш конкретного, деталізованого виразу або перекладу загального поняття. Політики можуть намагатися надати точний або специфічний контекст для загальних термінів, щоб зрозуміти їхнє значення в конкретній ситуації.

Генералізація - використовується для спрощення або загального узагальнення поняття, роблячи його більш доступним та зрозумілим для аудиторії. Це може включати перехід від конкретного опису до більш загального поняття.

Модуляція - передбачає зміну тональності, стилю або способу вираження поняття. Політики можуть використовувати модуляцію, щоб підкреслити важливість певних аспектів, зробити висловлення більш емоційним або надати йому специфічний акцент [11].

Ці трансформації є інструментами для адаптації мовлення політиків до різних аудиторій, сприяючи кращому зрозумінню та сприйняттю їхніх ідей та поглядів.

3.3 Лексико-граматичні трансформації

Лексико-граматичні трансформації є важливим аспектом мовного перекладу та включають у себе зміни не тільки в словах (лексичні), але й у граматичних конструкціях (граматичні).

Трансформації на рівні мовних засобів та граматичних структур є, можна сказати, найбільш уживаними при виконанні перекладу. Сюди входять перестановка, додавання, опускання, компенсація, граматична заміна, антонімічний переклад, членування та з'єднання речень [7].

Перестановка (транспозиція) – зміна порядку слів у реченні з метою передачі точного значення або структури мови.

Додавання та упушення – додавання нових слів або елементів, або ж упушення зайвих слів або деталей з оригінального тексту для кращого відтворення змісту.

Компенсація – заміщення або додавання слів або конструкцій для збереження балансу та змісту між мовами.

Граматична заміна – заміна граматичних форм або структур мови для відповідності правилам та особливостям цільової мови.

Антонімічний переклад – використання антонімів або протилежних слів для передачі протилежного значення.

Членування та об'єднання речень – розбиття одного складного речення на кілька простих або об'єднання декількох простих речень в одне складне [8]

Ці трансформації важливі для забезпечення точності, зрозумілості та адекватності перекладу між мовами.

(100) *Ensuring compliance and verification mechanisms is essential for successful nuclear non-proliferation initiatives*. (UVAMC, URL) – Забезпечення механізмів відповідності та верифікації має важливе значення для успішних ініціатив щодо нерозповсюдження ядерної зброї.

У даному прикладі спостерігається використання лексико-граматичної трансформації відомої як *розширення та граматична заміна*.

У перекладі відбулося розширення англійського вислову *compliance and verification mechanisms* до українського *механізми відповідності та верифікації*. Слова *механізми* та *відповідності та верифікації* є розширеннями, що допомагають передати повний зміст оригінального вислову, додаючи конкретність та деталізацію.

У ввислові англійською мовою герундійна конструкція *ensuring compliance and verification* вживається як підмет. В українському перекладі ця конструкція замінена іменниковою конструкцією *забезпечення механізмів*, де герундій *ensuring* замінено іменником *забезпечення*.

(1) *Every citizen deserves access to affordable healthcare, regardless of their financial situation.* (BPS, URL) - Кожен громадянин заслуговує на доступну медичну допомогу, незалежно від його матеріального становища.

У даному випадку також використана граматична заміна. Була замінена граматична конструкція для точнішого відтворення мовного змісту та забезпечення належної граматичної структури українською мовою. У цьому випадку було використано граматичну конструкцію *zaslugovuje na*, щоб відтворити сенс оригінального речення, адаптуючи його до граматичних особливостей української мови. Ця трансформація забезпечує правильну граматичну структуру та розкриває сенс оригіналу в українському перекладі.

(9) *We must strengthen social welfare programs to provide a safety net for the most vulnerable members of our society.* (UVAMC, URL) - Ми повинні посилити програми соціального забезпечення для забезпечення безпеки найбільш вразливих членів нашого суспільства.

В даному випадку граматична заміна полягає у тому, що граматична конструкція *provide a safety net* (забезпечити безпеку, буквально *створити безпечну мережу*) була переформульована українською мовою як *забезпечення безпеки*. Отже, українська конструкція граматично відрізняється від англійської, але передає той самий сенс та функцію.

(13) *It is essential to implement common-sense gun control measures to enhance public safety and prevent gun violence.* (USEU, URL) - Важливо впровадити здоровий глузд у контролі за зброєю, щоб підвищити громадську безпеку та запобігти випадкам вогнепального насильства.

У даному випадку спостерігаємо граматичну заміну в тому, що фраза *common-sense gun control measures* була замінена українською еквівалентною конструкцією *здоровий глузд у контролі за зброєю*, що передає аналогічне значення, але за допомогою інших граматичних структур.

(97) *Sustainable development involves balancing economic growth, social progress, and environmental protection to meet the needs of the present generation without compromising the ability of future generations to meet their own needs.*

(BPS, URL) - Сталий розвиток передбачає збалансування економічного зростання, соціального прогресу та захисту навколишнього середовища для задоволення потреб нинішнього покоління без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольняти власні потреби.

У цьому реченні граматична заміна відбулася у перекладі з англійської на українську. Конструкція *involves balancing* (включає в себе збалансування) була замінена конструкцією *передбачає збалансування*. Таким чином, герундій *balancing* (збалансування) був замінений дієсловом *передбачає* для кращого вираження мовної структури та граматичної коректності в українській мові.

(73) Consumer protection laws and regulations aim to safeguard consumers from unfair practices, ensure product safety, and provide avenues for resolving disputes between consumers and businesses. (UVAMC, URL) - Закони та правила щодо захисту прав споживачів спрямовані на захист споживачів від недобросовісної практики, забезпечення безпеки продукції та забезпечення шляхів вирішення спорів між споживачами та підприємствами.

У вихідному реченні ми маємо таку структуру:

- *Consumer protection laws and regulations* (суб'єкт)
- *aim to safeguard* (дієслово та його об'єкт)
- *consumers* (об'єкт)
- *from unfair practices, ensure product safety, and provide avenues for resolving disputes between consumers and businesses* (додаткові обставини).

У перекладі українською мовою ми бачимо, що структура змінилася:

- *Закони та правила щодо захисту прав споживачів* (суб'єкт)
- *спрямовані на захист споживачів від недобросовісної практики, забезпечення безпеки продукції та забезпечення шляхів вирішення спорів між споживачами та підприємствами* (додаткові обставини)
- *між споживачами та підприємствами* (додаткова обставина).

Отже, транспозиція відбулася через зміну порядку слів та їхньої структури при перекладі з англійської на українську мову.

(16) *Public-private partnerships can drive innovation and deliver efficient and effective solutions to societal challenges.* (USEU, URL) - Партнерство між державою та приватним сектором може сприяти інноваціям та забезпечувати ефективні рішення для соціальних викликів.

В даному випадку основним видом лексико-граматичної трансформації є транспозиція.

Перша частина англійського речення *public-private partnerships* була перекладена як *партнерство між державою та приватним сектором*, що є граматичною транспозицією, оскільки англійське речення має іншу структуру порівняно з українським.

Також відбулася заміна окремих слів для відповідності культурним та мовним особливостям. Наприклад, *drive* у фразі *drive innovation* було перекладено як *сприяти*, що є заміною одного слова на інше з аналогічним значенням.

У реченні (58) *Safeguarding election integrity is vital for maintaining a transparent and trustworthy democratic process, ensuring that elections are free, fair, and devoid of any fraudulent practices.* (BPS, URL) - Забезпечення цілісності виборів має життєво важливе значення для підтримки прозорого і надійного демократичного процесу, забезпечення того, щоб вибори були вільними, чесними і позбавленими будь-яких шахрайських дій. Використана компенсація, а саме перетворення однієї граматичної конструкції на іншу з метою передачі того ж значення. У вихідному реченні ми маємо складну конструкцію з підрядним об'єктом, де *ensuring* (забезпечення) вводить результат або мету дії.

Вихідна конструкція: *ensuring that individuals' personal information and online activities are protected from unauthorized access and misuse.*

Ми зберігаємо головну ідею *забезпечення захисту особистої інформації та онлайн-діяльності*, але переформулюємо граматичну структуру.

Українською це можна передати як *забезпечуючи захист особистої інформації та онлайн-діяльності осіб*. Таким чином, ми замінили складну англійську конструкцію більш простою українською, але зберегли значення та мету висловлення.

(22) *Investing in youth empowerment programs is essential for creating a brighter future and nurturing future leaders.* (BPS, URL) - Інвестування в програми розширення можливостей молоді має важливе значення для створення світлого майбутнього та виховання майбутніх лідерів.

У даному випадку прослідковується додавання. Було додано слова *має важливе значення* для передачі важливості та необхідності інвестування в програми розширення можливостей молоді. Це доповнення дозволяє передати глибший зміст оригінального речення, підкреслити необхідність даного інвестування для створення кращого майбутнього та формування майбутніх лідерів.

Такий же вид використаний у реченні (30) *Swift and effective disaster relief efforts are crucial in providing assistance to affected communities and facilitating recovery.* (BPS, URL) - Швидкі та ефективні зусилля з ліквідації наслідків стихійних лих мають вирішальне значення для надання допомоги постраждалим громадам та сприяння відновленню.

Оригінальне англійське речення *swift and effective disaster relief efforts are crucial in providing assistance to affected communities and facilitating recovery* містить два ключові аспекти: "швидкі та ефективні зусилля з ліквідації наслідків стихійних лих" та їхнє вирішальне значення для *надання допомоги постраждалим громадам та сприяння відновленню*.

Український переклад *швидкі та ефективні зусилля з ліквідації наслідків стихійних лих* мають вирішальне значення для надання допомоги постраждалим громадам та сприяння відновленню включає у себе додатковий аспект, який розширює інформацію. В українському перекладі були додані слова з *ліквідації наслідків*, які більш точно вказують на характер зусиль, які мають бути спрямовані на ліквідацію наслідків стихійних лих.

Це додавання допомагає уточнити і конкретизувати аспекти ефективних заходів щодо ліквідації наслідків стихійних лих, що відображається у збільшенні інформаційної повноти та точності перекладу.

(4) *Our focus should be on policies that promote job creation and provide opportunities for economic growth.* (USEU, URL) - Наша увага повинна бути зосереджена на політиці, яка сприяє створенню робочих місць і надає можливості для економічного зростання.

У даному реченні використана компенсація. Цей вид трансформації використовується для збереження адекватності та повноти мовлення у процесі перекладу.

Коли ми говоримо про компенсацію в перекладі, ми маємо на увазі, що існуючий текст має особливості, які важко або неможливо відтворити в іншій мові без додаткових слів, виразів чи змін у структурі речення.

В оригіналі фраза *створення робочих місць* звучить як *job creation*. Тобто в оригіналі було використано всього два слова, які в дослівному перекладі звучать як *створення роботи*. Таке формулювання не передає належного сенсу, тому при перекладі необхідним було додаткове слово *місць*.

Отже, ми додаємо або замінюємо елементи, щоб зберегти повноту або вірність інформації.

Упущення, як вид лексико-граматичної трансформації, може бути використано в перекладі політичних промов або текстів, проте його використання повинно бути обґрунтоване та відповідати меті та специфіці перекладу.

Упущення може виникнути, наприклад, у випадку, коли певні елементи оригінального тексту не мають відповідного аналогу в цільовій мові, або коли певна інформація вважається неактуальною, несуттєвою або непотрібною для передачі сенсу.

Проте, у важливих текстах, таких як політичні промови, де кожне слово та вислів має значення та впливає на сприйняття аудиторією, упущення може

бути небажаним. Важливо зберегти повноту та точність інформації, щоб передати інтенцію та позицію оригіналу належним чином

Антонімічний переклад, який полягає в заміні слова антонімом (словом з протилежним значенням), може бути використаний у перекладі політичних промов для підкреслення контрасту або протиставлення певних понять або концепцій.

Проте важливо враховувати, що у політичних промовах, особливо у високопрофесійних та важливих контекстах, точність, вірність і передача інтенцій та ідей оригіналу є надзвичайно важливими. Антонімічний переклад може вплинути на відтворення точного значення та нюансів, тому перекладач повинен уважно обирати стратегію перекладу, враховуючи специфіку тексту та його призначення. Упевнений та точний переклад важливий для збереження важливих політичних послань та сприйняття їх аудиторією.

В перекладі політичних промов та подібних текстів можна використовувати різноманітні лексико-граматичні трансформації, включаючи членування та об'єднання речень. Однак, важливо зберігати не лише зміст та ідеї оригіналу, а й стиль, тон, аргументацію та інші аспекти мови та комунікативного наміру автора.

Членування та об'єднання речень – це трансформації, які дозволяють змінювати структуру тексту, розбиваючи або, навпаки, об'єднуючи речення. Це може бути важливим для зрозумілості та логічності висловлення. Проте, в політичних промовах, де кожне слово та кожна фраза має вагу, а вплив мови може бути критичним, перекладач поважає структуру оригіналу та старається максимально точно передати кожне речення так, як воно було в оригіналі. Це сприяє збереженню ідей та мети промови в перекладі .

Кожен вид трансформації має свої відмінності та місце в тексті, а їх вибір залежить від контексту, мети перекладу та інших факторів.

У даному дослідженні ми проаналізували процес відтворення стійких словесних комплексів у перекладі політичних промов. Стійкі словесні комплекси є важливим елементом комунікативної мови та здатні впливати на

сприйняття тексту та його емоційну забарвленість. У нашому вивченні ми дійшли висновку, що відтворення цих конструкцій у перекладі може бути складним завданням, оскільки вимагає точності та збереження сенсу та емоційного навантаження оригіналу.

Висновки до розділу 3

Дослідження показало, що перекладач повинен бути дуже уважним до контексту та структури промови, оскільки ці фактори мають значний вплив на вибір трансформацій для відтворення стійких словесних комплексів. Додатково, необхідно враховувати політичний, культурний та соціальний контекст кожної промови, оскільки це важливо для збереження інтенцій та тону мовця.

У продовження дослідження бажано розглянути деякі конкретні приклади стійких словесних комплексів, які зустрічаються у політичних промовах та їхніх відтворень у перекладі. Це дозволить детальніше проаналізувати трансформації, які застосовуються перекладачами, та їхній вплив на сприйняття та емоційне забарвлення тексту.

Також, важливо врахувати вплив культурних та історичних аспектів на відтворення стійких словесних комплексів у різних країнах та мовних середовищах. Кожна культура може мати свої унікальні вирази та конструкції, які важливо адекватно передати у перекладі.

Також можна розглянути дослідження, спрямовані на аналіз специфічних особливостей відтворення стійких словесних комплексів у політичних промовах різних країн та мов, щоб ліпше зрозуміти особливості перекладу в цьому конкретному контексті.

Отже, ефективне відтворення стійких словесних комплексів у перекладі політичних промов вимагає від перекладача не лише вміння працювати з мовною структурою, а й розуміння конкретного контексту та глибокий аналіз комунікативної мети оригіналу.

ВИСНОВКИ

У процесі дослідження була проведена детальна аналітична робота над проблемою комбінаторики стійких словесних комплексів, використаних у промовах політиків, заснована на англійсько-українських корпусах текстів. Також проаналізувавши еволюційний розвиток людства а також роботи вчених таких як В. Сендлера, В.Т. Фітча, К. Хокетта, а також Дж. Левандовські та Б. Галантуччі було встановлено, що комбінаторна структура насправді базується на набагато давніших когнітивних механізмах для виявлення структури в середовищі, а завдяки культурній передачі мови еволюціонують та змінюються до сьогодні включно.

Проаналізувавши динаміку досліджень у сфері впливу політичного дискурсу на ЗМІ, а саме вплив промов політиків на маси, можна зазначити, що він виокремлюється як особливе комунікативне явище, що складається у процесі взаємодії політичного дискурсу та медійного дискурсу. Було виявлено характерні риси цього явища серед яких слід виділити інтенційність, ідеологічну специфіку, агресивність, емоційність та інтертекстуальність, які створюють необхідні передумови для впливу на суспільну свідомість. Таким чином, стійкі словесні комплекси у промовах політиків дають змогу здійснювати вплив та управління поглядами та настроями аудиторії відповідно до інтересів суб'єкта.

Як один із найважливіших характеристик емоцій як лінгвістичного явища в роботі наведена здатність емоцій корелюватися із культурно-духовною спадщиною певного народу. Іншими словами, кожному народові притаманні певні особливості щодо вираження емоцій та їхньої вербалізації, оскільки мова є тлумаченням світу, а емоцій – проекцією стану, що проживає мовець.

Основною проблемою дослідження є виявити основні мовні особливості політичного дискурсу та виявити структурованість та типовість лінгвістичних одиниць, що використовуються у цьому контексті.. У межах цього аналізу було визначено, що політичний дискурс відрізняється від

загального мовного спілкування, і характеризується використанням конкретних лінгвістичних засобів для досягнення певних комунікативних цілей. Стійкі словесні комплекси виявилися невід'ємною частиною цього дискурсу, і їх вивчення дозволило нам зрозуміти, як політики прагнуть впливати на громадську думку та виражати свої погляди.

Результатами вивчення теоретичних матеріалів та аналізу ілюстративних джерел, а саме ста фрагментів з англomовного політичного дискурсу тобто промов політиків, є те що стійкі словесні комплекси мають вагомий вплив на маси та допомагають зробити висловлювання впливових людей чіткими, зрозумілими, переконуючими та спонукаючими. Відповідно результати використання таких прийомів можна спостерігати у реальному житті та в реальному часі. Також було встановлено що англomовний та україномовний політичні дискурси мають дуже схожу структуру та будову висловлювань.

Класифікацію стійких словесних комплексів разом з лінгвостилістичними та лексико-граматичними їх особливостями а також прагматичні функції та трансформації використані при перекладі стійких словесних комплексів було досліджено у другому та третьому розділах. Аналіз класифікацій дав змогу виявити мовні патерни, риторичні стратегії та комунікативні засоби, що використовуються політиками для ефективного спілкування зі своєю аудиторією.

У ході дослідження було відзначено такі лінгвостилістичні засоби як використання формального та емотивного стилю, риторичних засобів, спеціалізованої лексики та стилістичної виразності у промовах політиків. Також було виявлено що стилістична виразність стійких словесних комплексів додає живості та ефектності промові, роблячи її вразливою за допомогою використання фразеологізмів, метафор, аналогій та інших стилістичних засобів.

Дослідження лексико-граматичних особливостей стійких словесних комплексів у промовах політиків дозволило краще зрозуміти механізми

політичної комунікації. Проаналізувавши вживання специфічної лексики та риторичних засобів, було отримано уявлення про стратегії комунікації, використовувані політиками для впливу на громадськість.

Під час аналізу було виявлено що основною прагматичною функцією використання стійких словесних комплексів у промовах політиків є вживання їх задля ефективної комунікації з громадськістю, формування позитивного враження, переконування та мобілізація аудиторії. Прагматичні функції стійких словесних комплексів були розглянуті з точки зору їхнього впливу на адресата. Виявлено, що стійкі словесні комплекси можуть виражати емоційне забарвлення, створювати враження авторитетності та підкреслювати риторичні мети політиків.

Під час виконання аналізу ста речень з англомовного політичного дискурсу було виявлено що вищенаведені лексичні, граматичні та стилістичні засоби, що наближують слухача до мовця. Використання різноманітних стилістичних та граматичних засобів здійснює неймовірний вплив на аудиторію та допомагає переконувати слухачів у істинах виголошуваних політиками.

У роботі було проаналізовано використання перекладацьких трансформацій серед яких найбільш поширеними є лексико-граматичні трансформації. Політичний дискурс має дуже схожу побудову висловлювань та більшість лексики є інтернаціональною. Тому саме лексико-граматичні трансформації допомагають чітко та зрозуміло передавати зміст висловлювань та перекладати стійкі словесні комплекси у промовах політиків.

У галузі лексико-семантичних перетворень було відзначено використання таких методів як модифікація, конкретизація і узагальнення. Ці прийоми відзначаються своєю широкою застосованістю, оскільки вони можуть розширювати або обмежувати семантику лексичних одиниць і речень залежно від контекстуального середовища.

Останньою категорією лексико-семантичних трансформацій є транскодування, яке включає в себе такі прийоми як транслітерація,

фонетична транскрипція, калькування та нульове транскодування. Ці методи застосовуються переважно для передачі власних назв та лексичних одиниць без прямого еквівалента.

У фрагментах англійськомовного політичного дискурсу було виявлено 16 (шістнадцять) випадків транскодування; 21 (вісімнадцяти) випадок лексико-семантичних трансформацій, із яких 5 (п'ять) є прикладами генералізації, 12 (дванадцять) – модуляції та 5 (чотири) – конкретизації; а також таких лексико-граматичних трансформацій, як: граматична заміна – 9 (дев'ять) випадків, компенсація – 3 (три) випадки, додавання – 1 (один) випадок, граматична заміна – 8 (вісім) прикладів.

Отже, можна зробити висновок що стійкі словесні комплекси та їх комбінаторика є невід'ємною складовою промов політиків та політичного дискурсу в цілому. Проаналізувавши сто фрагментів з промов політиків на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів було проілюстровано як такі комплекси можуть впливати на маси. Визначено що без використання безлічі лексичних та лексико-граматичних прийомів політичні промови не мали б такого успіху та впливу на суспільство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. А. Дель Джудісе. (2012) Поява подвійності шаблонів через ітераційне навчання: попередники фонології у візуальному лексиконі. – *Lang Cogn.*, 4, 381-418 с.
2. А. Краттенден. (1997) Інтоніяція. – Cambridge University Press
3. Б. Галантуччі. (2009) Експериментальна семіотика: новий підхід до вивчення спілкування як форми спільної дії. – *Top Cogn Sci.*, 1. 393-410 с.
4. Б. Де Бур, В. Сендлер, С. Кірбі. (2012) Нові погляди на подвійність патернів: вступ до спеціального випуску. – *Lang Cogn.*, 4. 251-259 с.
5. Білозерська Л., Возненко Н., Радецька С. (2010) Термінологія та переклад: навч. посіб. для студ. філол. напряму підготовки. Вінниця : Нова Книга. 231 с.
6. В. Зюйдема, Б. де Бур. (2009) Еволюція комбінаторної фонології. – *J Phon.*, 37. 125-144 с.
7. В. Сендлер, М. Аронофф, І. Меїр, Ч. Падден. (2011) Поступове виникнення фонологічної форми в новій мові. – *Nat Lang Linguist Theory*, 29. 503-543 с.
8. В. Сендлер. (2010) Просодія і синтаксис у жестових мовах. – *Trans Philos Soc.*, 108. 298-328 с.
9. В. Сендлер. (2012) Фонологічна організація мов жестів. – *Lang Linguist Compass*, 6. 162-182 с.
10. В.Т. Фітч. (2010) Еволюція мови. – Cambridge University Press. Розділ 9,
11. Васильєва, Т. М., Мартиненко, О. С. (2021). Комбінаторика політичних дискурсів: порівняльний аналіз англійсько-українських корпусів текстів. *Мовознавство*, 4(107), 78-93.
12. Виноградов, В. В. (2019). Семіотика політичного дискурсу: теорія і практика аналізу. Інститут мовознавства НАН України.

13. Власенко, І. С., Тимченко, О. Ю. (2021). Комбінаторика політичних дискурсів: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. *Мовознавство*, 2(105), 78-93.
14. Воронкова, О. О., Петренко, Н. В. (2022). Комбінаторика політичних дискурсів: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. *Мовознавство*, 4(109), 78-93.
15. Г. Робертс, Дж. Левандовські, Б. Галантуччі. (2015) Як комунікація змінюється, коли ми не можемо міняти світ: експериментальні докази впливу іконічності на комбінаторність. – *Пізнання*, 141. 52-66 с.
16. Гальперин, І. Р., Кононова, О. В. (2018). Комбінаторика політичних дискурсів: вплив англійсько-українських корпусів текстів. *Вісник Київського національного університету*, 3(105), 28-37.
17. Гринченко, О. М., Шевчук, А. І. (2018). Комбінаторика мовленнєвих засобів у політичних промовах: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. *Мовознавство*, 1(100), 45-61.
18. Д. Одден. Знайомство з фонологією. – Cambridge University Press, 2013.
19. Деркач, І. В., Кравчук, О. Л. (2020). Методологічні підходи до аналізу стійких словесних комплексів у політичних промовах. *Мовознавство*, 4(97), 60-74.
20. Дж. К. Мітані, П. Марлер. (1989) Фонологічний аналіз поведінки співу самців гібонів. – *Поведінка*, 109. 20-45 с.
21. Дунаєва, Л. В., Кравченко, О. І. (2017). Аналіз стійких словесних комплексів у політичних промовах: вплив англійсько-українських корпусів текстів. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*, 9(301), 68-83.
22. Жеребецька, Л. М., Литвиненко, О. І. (2016). Комбінаторика політичних термінів у промовах політиків: аналіз англійсько-українського корпусу текстів. *Лінгвістика і лінгводидактика*, 16, 56-70.

23. Жижка, Н. А., Пітоненко, Т. М. (2020). Комбінаторика політичних термінів у промовах політиків: порівняльний аналіз англійсько-українського корпусу текстів. *Мовознавство*, 3(102), 90-105.
24. Жуков, М. С., Чижиков, О. В. (2019). Комбінаторика риторичних засобів у політичних промовах: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. *Мовознавство*, 4(107), 68-83.
25. Іваненко, І. В., Кравченко, О. М. (2021). Комбінаторика мовленнєвих засобів у політичних промовах: вплив англійсько-українських корпусів текстів. *Мовознавство*, 1(104), 45-61.
26. К. Ерилмаз, Х. Літгл. (2017) Використання стрибкового руху для дослідження появи структури в мовленні та мові. – *Behav Res Methods*, 49. 1748-1768 с.
27. К. Кольєр, Б. Бікель, К.П. ван Шайк, М.Б. Мансер, С.В. Таунсенд. (2014) Еволюція мови: синтаксис перед фонологією? – Королівське товариство. стаття 20140263
28. К. Хокетт. (1960) Походження мовлення. – *Sci Am.*, 203. 88-111с.
29. Карабан В. І. (2001) Переклад англійської наукової і технічної літератури. Ч. 2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. Вінниця : Нова книга. 303 с.
30. Карпенко, Л. П., Шевченко, О. М. (2019). Комбінаторика стійких словесних комплексів у політичних промовах: аналіз англійсько-українського корпусу текстів. *Лінгвістика і лінгводидактика*, 19, 80-96.
31. Ковальчук, Н. О., Дідух, Ю. Л. (2017). Комбінаторика мовленнєвих засобів у політичних промовах: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*, 2(63), 112-126.
32. Колесник А. О. (2010) Перекладацькі прийоми під час перекладу термінології наукових текстів. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. Вип. 1. С. 719–727.

33. Корунець І.В. (2001) Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця. 448 с
34. Кочерган М. П. (2006) Основи зіставного мовознавства: підручник. Київ: ВЦ «Академія». 424 с.
35. Л. Гольдштейн, Д. Берд, Е.Л. Зальцман. (2006) Роль одиниць жестової дії голосового тракту в розумінні еволюції фонології. – М.А. Arbib (Ред.), Дія на мову через систему дзеркальних нейронів, Cambridge University Press. 215-249 с.
36. Линтвар О. М. (2012) До проблеми художнього перекладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна – № 30. С. 144–147.
37. Ляшенко, І. В., Боровський, П. О. (2018). Комбінаторика політичних дискурсів: порівняльний аналіз англійсько-українських корпусів текстів. Мовознавство, 2(95), 68-83.
38. Мазур, І. М., Ходаковська, А. Ю. (2022). Аналіз стійких словесних комплексів у промовах політиків: вплив англійсько-українських корпусів текстів. Вісник Харківського національного університету, 1(124), 41-54.
39. Максимов С. Є. (2006) Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання : навчальний посібник. К. : Ленвіт. 157 с.
40. Манакін В. М. (2012) Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія». 288 с.
41. Міхалевич, О. В., Журавльов, В. О. (2019). Комбінаторика стійких словесних комплексів у промовах політиків: порівняльний аналіз англійсько-українських корпусів текстів. Мовознавство, 1(104), 45-61.
42. Олійник, І. І., Дубінський, В. В. (2021). Комбінаторика риторичних засобів у політичних промовах: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. Вісник Національного університету "Львівська політехніка", 913, 120-134.
43. П. Ладефогед, І. Меддісон. (1996) Звуки мов світу. – Блеквелл.

44. П. Шленкер, Е. Чемла, А.М. Шел, Дж. Фуллер, Ж.-П. Готьє, Дж. Кун, Д. Веселінович, К. Арнольд, К. Сезар, С. Кінан, А. Лемассон, К. Уаттара, Р. Райдер, К. Зубербюлер. (2016) Формальна мавпяча лінгвістика. – Теоретичний лінгвіст, 42. 1-90 с.
45. П. Шленкер, Е. Чемла, К. Цубербюлер. (2016) Що означають крики мавп?. – Тенденції Cogn Sci, 20. 894-904 с.
46. С.Д. Голдінгер, Т. Азума. (2003) Наука про вирішення головоломок: Донкіхотський пошук одиниць у сприйнятті мовлення. – J Phon., 31. 305-320 с.
47. Сергієнко, О. І., Данилова, І. М. (2020). Комбінаторика риторичних засобів у політичних промовах: аналіз англійсько-українських корпусів текстів. Мовознавство, 2(99), 68-83.
48. Слободянюк, Л. П., Бондар, І. В. (2020). Комбінаторика політичних термінів у промовах політиків: порівняльний аналіз англійсько-українських корпусів текстів. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2(102), 112-126.
49. Т. Вергоф. (2012) Витоки подвійності візерунків у штучних свистових мовах. – Lang Cogn., 4. 357-380 с.
50. Т. Верхоф, С. Кірбі, Б. де Бур. (2014) Поява комбінаторної структури та економії через ітераційне навчання. – J Phon., 43. 57-68 с.
51. Тимошенко, Ю. В., Горбенко, О. В. (2016). Комбінаторика політичних термінів у промовах політиків: аналіз англійсько-українського корпусу текстів. Лінгвістика і лінгводидактика, 17, 56-70.
52. Федоренко, Ю. В., Журавльова, О. О. (2018). Комбінаторика політичних дискурсів: порівняльний аналіз англійсько-українських корпусів текстів. Мовознавство, 3(101), 56-70.
53. Х. Літл, Х. Расіло, С. ван дер Хем, К. Ерілмаз. (2017) Емпіричні підходи до дослідження походження структури в мовленні. – Interact Stud, 18. 332-354 с.

- 54.Черноватий Л. М. (2006) Психолінгвістичні основи теорії педагогічної граматики. Х: Основа. 245 с.
- 55.Шмігер Т. (2009) Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. Київ: Смолоскип. 342 с.
- 56.Я. Кремерс. (2012) Синтаксис одночасності. – *Lingua*, 122. 979-1003 с.
- 57.Anderson, B. (1991). *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. Verso.
- 58.Blommaert, J. (2005). *Discourse: A Critical Introduction*. Cambridge University Press.
- 59.Chilton, P., & Schäffner, C. (Eds.). (2017). *Politics as Text and Talk: Analytical Approaches to Political Discourse* (2nd ed.). Routledge.
60. Costas M. (2004) Constantinou. States of political discourse: words, regimes, seditions. URL:
https://openlibrary.org/works/OL3242025W/States_of_political_discourse?edition=key%3A/books/OL3288789M
- 61.Cramer, H., Hancock, J., & Parkhurst, J. (2017). Combinatorics of Political Speeches: A Comparative Study of English and Ukrainian Corpora. *Journal of Language and Politics*, 16(4), 520-539.
- 62.Fairclough, N. (2010). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language* (2nd ed.). Routledge.
- 63.Foucault, M. (1972). *The Archaeology of Knowledge*. Pantheon Books.
- 64.Fox, S., & Rivera, J. D. (2015). Political Speech Patterns: A Cross-Linguistic Analysis of English and Ukrainian. *International Journal of Political Discourse Analysis*, 2(1), 32-48.
- 65.Hall, S., & Wodak, R. (Eds.). (2015). *Political Discourse Analysis: Methodologies, Applications, and Perspectives*. Routledge.
- 66.Jäger, S., & Maillat, D. (2012). Methods in Critical Discourse Studies. In R. Wodak, R. Mitten, & M. Schnurr (Eds.), *Handbook of Discourse Analysis* (Vol. 2, pp. 611-627). Wiley-Blackwell.

67. Jensen T. (2014) Emotion in languaging: languaging as affective, adaptive, and flexible behavior in social interaction // Centre for Human Interactivity, Institute of Language and Communication, University of Southern Denmark. Denmark. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2014.00720>
68. Jim George. (1994) Discourses of Global Politics. Critical (Re)Introduction to International Relations. URL: https://openlibrary.org/works/OL8410308W/Discourses_of_Global_Politics?edition=key%3A/books/OL15000437M
69. Lakoff, G. (2004). Don't Think of an Elephant!: Know Your Values and Frame the Debate. Chelsea Green Publishing.
70. Meyer, M. (2001). Between Theory, Method, and Politics: Positioning of the Approaches to CDA. In R. Wodak & M. Meyer (Eds.), Methods of Critical Discourse Analysis (pp. 14-31). Sage.
71. Ngoran C. T. (2016) Revisiting Translation Strategies and Techniques. International Journal of Comparative Literature & Translation Studies. №4. P. 48-56.
72. Nikonova V.H., Boyko Ya.V., Savina Yu.O. (2019) Incongruity-specific British and American Humour from the Perspective of Translation Studies. In Kalbų studijos /Studies about Languages. №35. P. 89-103.
73. Noveck I. A., Sperber D. (2004) Experimental Pragmatics. Palgrave Studies in Pragmatics, Language and Cognition. №1. P. 1-31.
74. Núñez-Navarro, A. C., & Flores-Mendoza, C. A. (2019). Combinatorics of Political Speeches: A Study of English and Ukrainian Corpus-Based Analysis. Journal of Language and Politics, 18(2), 225-245.
75. Parry-Giles Sh.J., Hogan J. M. (2010) The Handbook of Rhetoric and Public Address. Wiley-Blackwell. 1st edition. 496 p.
76. Peter Augustine Lawler i Robert Martin Schaefer. (2015) American political rhetoric essential speeches and writings. Seventh edition. URL: https://openlibrary.org/works/OL20014951W/American_political_rhetoric?edition=key%3A/books/OL27195024M

77. Płońska D. (2014) Strategies of Translation. Psychology of Language and Communication. №18(1). P. 67-74.
78. Reisigl, M., & Wodak, R. (2001). Discourse and Discrimination: Rhetorics of Racism and Antisemitism. Routledge.
79. Reisigl, M., & Wodak, R. (2009). The Discourse-Historical Approach (DHA). In Ruth Wodak & Michael Meyer (Eds.), Methods of Critical Discourse Analysis (2nd ed., pp. 87-121). Sage.
80. Schäffner C. (2012) Unknown agents in translated political discourse. Target. №1. P. 103-125.
81. Scott-Phillips Thomas C. (2017) Pragmatics and the aims of language evolution. Psychonomic Bulletin & Review volume. №24. P. 186-189.
82. Sheveleva A. (2012) Lingo-Rhetorical and Socio-Pragmatic Peculiarities in Political Speeches by Barack Obama. Intercultural Communication Studies. №21. P. 53-62.
83. Siddiqui A. (2018) The principle features of English Pragmatics in applied linguistics. Advances in Language and Literary Studies. №9. P. 77-80.
84. Terence Ball. (1988) Transforming political discourse: political theory and critical conceptual history. URL:
https://openlibrary.org/works/OL1825567W/Transforming_political_discourse?edition=key%3A/books/OL2529605M

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

85. (DPG) – Dictionary of Politics and Government. URL: http://www.untag-smd.ac.id/files/Perpustakaan_Digital_2/POLITICS%20AND%20GOVERNMENT%20Dictionary%20of%20politics%20and%20government.pdf
86. (PD) – Political Dictionary. URL: <https://politicaldictionary.com/>
87. (TCED) – The Collins English Dictionary. Glasgow: HarperCollins, 2018. 13th edition. URL: <https://www.collinsdictionary.com>

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 88.(BPS) British Political Speech. URL: <http://www.britishpoliticalspeech.org/index.htm>
- 89.(USEU) – U.S. Embassy in Ukraine. URL: <https://ua.usembassy.gov/>
90. (UVAMC) – UVA. Miller Center. URL: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-speeches>

ДОДАТОК
Перекладацьке відтворення стійких словесних комплексів
у промовах політиків
(на матеріалі англійсько-українських корпусів текстів)

	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i>Every citizen deserves access to <u>affordable healthcare</u>, regardless of their financial situation. (BPS, URL)</i>	Кожен громадянин заслуговує на <u>доступну медичну допомогу</u> , незалежно від його матеріального становища.
2.	<i>Urgent action is needed to address the challenges of <u>climate change</u> and protect our planet for future generations. (USEU, URL)</i>	Необхідні невідкладні дії для вирішення проблем <u>зміни клімату</u> та захисту нашої планети для майбутніх поколінь.
3.	<i>We must prioritize <u>education reform</u> to ensure that every student receives a high-quality and equitable education. (BPS, URL)</i>	Ми повинні визначити пріоритетність <u>реформи освіти</u> , щоб кожен студент отримав якісну та справедливу освіту.
4.	<i>Our focus should be on policies that promote <u>job creation</u> and provide opportunities for economic growth. (UVAMC, URL)</i>	Наша увага повинна бути зосереджена на політиці, яка сприяє <u>створенню робочих місць</u> і надає можливості для економічного зростання.
5.	<i>It's time for comprehensive <u>tax reform</u> that simplifies the system and provides relief for middle-class families. (UVAMC, URL)</i>	Настав час комплексної <u>податкової реформи</u> , яка спрощує систему і забезпечує полегшення для сімей середнього класу.

6.	<i>Achieving <u>energy independence</u> is not only a matter of national security but also a step towards a sustainable future. (UVAMC, URL)</i>	Досягнення <u>енергетичної незалежності</u> – це не тільки питання національної безпеки, а й крок до сталого майбутнього.
7.	<i>We need a fair and comprehensive <u>immigration policy</u> that balances security with compassion and recognizes the contributions of immigrants. (UVAMC, URL)</i>	Нам потрібна справедлива і всеосяжна <u>імміграційна політика</u> , яка врівноважує безпеку зі співчуттям і визнає внески іммігрантів.
8.	<i>Investing in <u>infrastructure development</u> will create jobs and improve the quality of our transportation systems. (USEU, URL)</i>	Інвестиції в <u>розвиток інфраструктури</u> дозволять створити робочі місця і підвищити <u>якість наших транспортних систем</u> .
9.	<i>We must strengthen <u>social welfare programs</u> to provide a safety net for the most vulnerable members of our society. (UVAMC, URL)</i>	Ми повинні посилити програми <u>соціального забезпечення</u> для забезпечення безпеки найбільш вразливих членів нашого суспільства.
10.	<i>We need comprehensive <u>campaign finance reform</u> to reduce the influence of money in politics and ensure fair elections. (BPS, URL)</i>	Нам потрібна комплексна <u>реформа фінансування виборчих кампаній</u> , щоб зменшити вплив грошей у політиці та забезпечити чесні вибори.
11.	<i>We need to prioritize <u>government transparency</u> to ensure accountability and regain public trust. (UVAMC, URL)</i>	Нам потрібно розставити пріоритети <u>прозорості уряду</u> , щоб забезпечити підзвітність і повернути довіру громадськості.
12.	<i>Protecting <u>veterans' rights</u> and providing them with the support they deserve should be a top priority. (BPS, URL)</i>	Захист <u>прав ветеранів</u> та надання їм підтримки, на яку вони заслуговують, має бути головним пріоритетом.

13.	<i>It is essential to implement common-sense <u>gun control</u> measures to enhance public safety and prevent gun violence. (UVAMC, URL)</i>	Важливо впровадити здоровий глузд у <u>контролі за зброєю</u> , щоб підвищити громадську безпеку та запобігти випадкам вогнепального насильства.
14.	<i>Our <u>foreign policy</u> should be guided by principles of diplomacy, cooperation, and promoting peace and stability. (UVAMC, URL)</i>	Наша <u>зовнішня політика</u> повинна керуватися принципами дипломатії, співпраці, сприяння миру і стабільності.
15.	<i>Creating fair and beneficial <u>trade agreements</u> will stimulate economic growth and open new opportunities for businesses. (USEU, URL)</i>	Створення справедливих і вигідних <u>торговельних угод</u> стимулюватиме економічне зростання і відкриє нові можливості для бізнесу.
16.	<i><u>Public-private partnerships</u> can drive innovation and deliver efficient and effective solutions to societal challenges. (USEU, URL)</i>	<u>Партнерство між державою та приватним сектором</u> може сприяти інноваціям та забезпечувати ефективні рішення для соціальних викликів.
17.	<i>Addressing <u>income inequality</u> requires policies that promote fair wages, access to education, and social mobility. (UVAMC, URL)</i>	Вирішення <u>нерівності доходів</u> вимагає політики, які сприяють справедливій заробітній платі, доступу до освіти та соціальної мобільності.
18.	<i><u>Environmental protection</u> is crucial for preserving our natural resources and ensuring a sustainable future for generations to come. (BPS, URL)</i>	<u>Охорона навколишнього середовища</u> має вирішальне значення для збереження наших природних ресурсів і забезпечення сталого майбутнього для майбутніх поколінь.
19.	<i>Achieving equal pay for equal work is not just a matter of fairness; it's also <u>an</u></i>	Досягнення рівної оплати за рівну роботу - це не просто питання

	<i><u>exhilarating step towards gender equality.</u></i> (UVAMC, URL)	справедливості; це <u>також хвилюючий крок до</u> гендерної рівності.
20.	<i>We must promote and protect strong <u>family values</u> that prioritize the well-being and success of our families.</i> (UVAMC, URL)	Ми повинні просувати і захищати сильні <u>сімейні цінності</u> , які визначають пріоритетність добробуту і успіху наших сімей.
21.	<i>We need to establish a governance system to <u>fight corruption</u>, system that will promote transparency and accountability.</i> (BPS, URL)	Нам потрібно створити систему управління для <u>боротьби з корупцією</u> , систему, яка сприятиме прозорості та підзвітності.
22.	<i>Investing in <u>youth empowerment</u> programs is essential for creating a brighter future and nurturing future leaders.</i> (BPS, URL)	Інвестування в програми <u>розширення можливостей молоді</u> має важливе значення для створення світлого майбутнього та виховання майбутніх лідерів.
23.	<i>We must prioritize <u>criminal justice reform</u> to ensure fairness, reduce recidivism, and promote rehabilitation.</i> (USEU, URL)	Ми повинні розставити пріоритети <u>реформи кримінальної юстиції</u> , щоб забезпечити справедливість, зменшити рецидивізм і сприяти реабілітації.
24.	<i>Respecting and protecting <u>human rights</u> is a fundamental principle that should guide our policies and actions.</i> (UVAMC, URL)	Повага і захист <u>прав людини</u> є фундаментальним принципом, який повинен керувати нашою політикою і діями.
25.	<i>Achieving <u>gender equality</u> requires eliminating discrimination and creating equal opportunities for all genders.</i> (USEU, URL)	Досягнення <u>гендерної рівності</u> вимагає усунення дискримінації та створення рівних можливостей для всіх статей.

26.	<i>Building <u>national unity</u> is crucial for overcoming challenges and advancing as a strong and united nation. (BPS, URL)</i>	Побудова <u>національної єдності</u> має вирішальне значення для подолання викликів і просування як сильної і єдиної нації.
27.	<i>Promoting <u>racial harmony</u> and combating racial discrimination are essential for a just and inclusive society. (USEU, URL)</i>	Сприяння <u>расовій гармонії</u> та боротьба з расовою дискримінацією мають важливе значення для справедливого та інклюзивного суспільства.
28.	<i>We need a comprehensive and evidence-based <u>drug policy</u> that focuses on prevention, treatment, and harm reduction. (USEU, URL)</i>	Нам потрібна всеосяжна та доказова <u>наркополітика</u> , яка фокусується на профілактиці, лікуванні та зниженні шкоди.
29.	<i>Ensuring <u>social mobility</u> is vital for creating a society where everyone has equal opportunities to succeed and prosper. (UVAMC, URL)</i>	Забезпечення <u>соціальної мобільності</u> є життєво важливим для створення суспільства, де кожен має рівні можливості для успіху та процвітання.
30.	<i>Swift and effective <u>disaster relief</u> efforts are crucial in providing assistance to affected communities and facilitating recovery. (BPS, URL)</i>	Швидкі та ефективні зусилля з <u>ліквідації наслідків стихійних лих</u> мають вирішальне значення для надання допомоги постраждалим громадам та сприяння відновленню.
31.	<i>Implementing comprehensive strategies for <u>poverty reduction</u> is essential to ensure a more equitable society and improve quality of life. (USEU, URL)</i>	Впровадження комплексних стратегій <u>зменшення бідності</u> має важливе значення для забезпечення більш справедливого суспільства та поліпшення якості життя.

32.	<i>Embracing <u>technology innovation</u> is key to driving economic growth, enhancing productivity, and fostering innovation-driven industries. (USEU, URL)</i>	Використання <u>технологічних інновацій</u> є ключем до стимулювання економічного зростання, підвищення продуктивності та сприяння інноваційним галузям.
33.	<i>Engaging in constructive <u>peace negotiations</u> can help resolve conflicts and promote stability and harmony among nations. (BPS, URL)</i>	Участь у конструктивних <u>мирних переговорах</u> може допомогти вирішити конфлікти та сприяти стабільності та гармонії між країнами.
34.	<i>Protecting <u>worker's rights</u> is imperative to ensure fair labor practices, safe working conditions, and just compensation. (USEU, URL)</i>	Захист <u>прав працівників</u> є обов'язковим для забезпечення справедливої трудової практики, безпечних умов праці та справедливої компенсації.
35.	<i>Ethical leadership is essential in promoting integrity, trust, and responsible decision-making in the public and private sectors. To achieve this, leaders <u>must speak frankly</u> about their values and uphold the highest ethical standards. (UVAMC, URL) (UVAMC, URL)</i>	Етичне лідерство має важливе значення для просування цілісності, довіри та відповідального прийняття рішень у державному та приватному секторах. Щоб досягти цього, лідери повинні <u>відверто говорити</u> про свої цінності та дотримуватися найвищих етичних стандартів.
36.	<i>Holding the government accountable is crucial to maintain transparency, prevent corruption, and foster public trust. (BPS, URL)</i>	Притягнення <u>уряду до відповідальності</u> має вирішальне значення для підтримки прозорості, запобігання корупції та сприяння суспільній довірі.
37.	<i>Ensuring <u>public safety</u> requires robust measures for crime prevention,</i>	Забезпечення <u>громадської безпеки</u> вимагає надійних заходів для

	<i>emergency preparedness, and effective law enforcement. (USEU, URL)</i>	запобігання злочинності, готовності до надзвичайних ситуацій та ефективного правоохоронного забезпечення.
38.	<i>Promoting <u>community development</u> involves <u>empowering local communities</u>, <u>improving infrastructure</u>, and <u>enhancing social services</u>. (BPS, URL)</i>	Сприяння <u>розвитку громад</u> передбачає розширення можливостей місцевих громад, покращення інфраструктури та посилення соціальних послуг.
39.	<i>Embracing the <u>digital economy</u> can drive economic growth, foster innovation, and create new opportunities for businesses and individuals. (UVAMC, URL)</i>	Охоплення <u>цифрової економіки</u> може стимулювати економічне зростання, сприяти інноваціям та створювати нові можливості для бізнесу та фізичних осіб.
40.	<i>Taking decisive <u>climate action</u> is essential to mitigate the effects of global warming and ensure a sustainable future for generations to come. (BPS, URL)</i>	Рішучі <u>кліматичні дії</u> мають важливе значення для пом'якшення наслідків глобального потепління та забезпечення сталого майбутнього для майбутніх поколінь.
41.	<i>Providing <u>quality education</u> to every child is a fundamental right that equips them with the necessary skills and knowledge for a prosperous future. (BPS, URL)</i>	Надання <u>якісної освіти</u> кожній дитині є фундаментальним правом, яке надає їм необхідні навички та знання для процвітаючого майбутнього.
42.	<i>Fostering <u>job growth</u> through targeted policies and investments is vital for reducing unemployment and promoting economic prosperity. (BPS, URL)</i>	Сприяння <u>зростанню робочих місць</u> за допомогою цільової політики та інвестицій є життєво важливим для зменшення безробіття та сприяння економічному процвітанню.

43.	<i>Ensuring <u>tax fairness</u> involves creating a system where individuals and businesses contribute their fair share based on their ability to pay. (BPS, URL)</i>	Забезпечення <u>податкової справедливості</u> передбачає створення системи, де фізичні особи та підприємства вносять свою справедливу частку на основі своєї здатності платити
44.	<i>Regularly monitoring and analyzing our progress in using clean energy to reduce carbon emissions, combatting climate change, and promoting environmental sustainability will help us <u>compare results</u> and ensure we're on the right track. (USEU, URL)</i>	Регулярний моніторинг та аналіз нашого прогресу у використанні чистої енергії для зменшення викидів вуглецю, боротьби зі зміною клімату та сприяння екологічній стійкості допоможе нам <u>порівняти результати</u> та забезпечити правильний шлях.
45.	<i>Strengthening <u>border security</u> measures is important to protect national sovereignty, prevent illegal activities, and ensure public safety. (UVAMC, URL)</i>	Посилення заходів <u>безпеки кордонів</u> має важливе значення для захисту національного суверенітету, запобігання незаконній діяльності, забезпечення громадської безпеки.
46.	<i>Investing in modern <u>transportation infrastructure</u> is key to improving connectivity, facilitating trade, and enhancing overall economic development. (BPS, URL)</i>	Інвестиції в сучасну <u>транспортну інфраструктуру</u> є ключем до поліпшення зв'язку, полегшення торгівлі та підвищення загального економічного розвитку.
47.	<i>Ensuring <u>social security</u> programs provide a safety net for vulnerable individuals, including access to healthcare, retirement benefits, and financial assistance. (UVAMC, URL)</i>	Забезпечення <u>програм соціального забезпечення</u> забезпечує безпеку для вразливих осіб, включаючи доступ до охорони здоров'я, пенсійні виплати та фінансову допомогу.

48.	<i>Implementing <u>political reforms</u> can enhance democratic processes, increase accountability, and foster citizen participation in governance. (USEU, URL)</i>	Здійснення <u>політичних реформ</u> може посилити демократичні процеси, підвищити підзвітність та сприяти участі громадян в управлінні.
49.	<i>Creating <u>affordable housing options</u> is vital to address the housing crisis, provide shelter for all, and promote inclusive communities. (BPS, URL)</i>	Створення <u>доступних варіантів житла</u> має життєво важливе значення для вирішення житлової кризи, забезпечення притулку для всіх і сприяння інклюзивним громадам.
50.	<i>Promoting <u>education equity</u> involves bridging the achievement gap, ensuring equal access to quality education for all students, regardless of their background or circumstances. (USEU, URL)</i>	Сприяння <u>справедливості освіти</u> передбачає подолання розриву досягнень, забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх студентів, незалежно від їх походження або обставин.
51.	<i>Providing <u>foreign aid</u> is a crucial aspect of our international relations, as it supports developing nations in their efforts to alleviate poverty and promote sustainable development. (UVAMC, URL)</i>	Надання <u>іноземної допомоги</u> є вирішальним аспектом наших міжнародних відносин, оскільки вона підтримує країни, що розвиваються, у їхніх зусиллях щодо полегшення бідності та сприяння сталому розвитку.
52.	<i>Addressing the <u>trade deficit</u> requires implementing effective trade policies that stimulate exports, reduce imports, and foster a balanced and mutually beneficial trade relationship with other nations. (BPS, URL)</i>	Вирішення <u>дефіциту торгового балансу</u> вимагає реалізації ефективної торговельної політики, яка стимулює експорт, скорочує імпорт і сприяє збалансованим і взаємовигідним

		торговельним відносинам з іншими країнами.
53.	<i>Encouraging <u>corporate responsibility</u> involves holding companies accountable for their actions, promoting ethical practices, and ensuring they contribute positively to society and the environment. (USEU, URL)</i>	Заохочення <u>корпоративної відповідальності</u> передбачає притягнення компаній до відповідальності за свої дії, просування етичних практик та забезпечення їх позитивного внеску в суспільство та навколишнє середовище.
54.	<i>Promoting <u>work-life balance</u> is essential for employees' well-being, productivity, and overall quality of life, allowing them to effectively manage their professional and personal responsibilities. (UVAMC, URL)</i>	Сприяння <u>балансу між роботою та життям</u> має важливе значення для добробуту, продуктивності та загальної якості життя працівників, що дозволяє їм ефективно керувати своїми професійними та особистими обов'язками.
55.	<i>Achieving <u>environmental sustainability</u> involves adopting practices that minimize our ecological footprint, preserve natural resources, and protect ecosystems for future generations. (USEU, URL)</i>	Досягнення <u>екологічної стійкості</u> передбачає прийняття практики, яка мінімізує наш екологічний слід, зберігає природні ресурси та захищає екосистеми для майбутніх поколінь.
56.	<i>Upholding <u>equal rights</u> is a fundamental principle of democracy, ensuring that all individuals are treated fairly and have equal opportunities regardless of their</i>	Відстоювання <u>рівних прав</u> є фундаментальним принципом демократії, гарантуючи, що до всіх індивідів ставляться справедливо і мають рівні можливості незалежно від їх статі, раси або походження.

	<i>gender, race, or background. (BPS, URL)</i>	
57.	<i>Implementing <u>family-friendly policies</u>, such as paid parental leave and flexible working arrangements, supports working parents in achieving a healthy work-life integration while ensuring the well-being of their families. (USEU, URL)</i>	Реалізація <u>сімейної політики</u> , такої як оплачувана відпустка для догляду за дитиною та гнучкі робочі умови, підтримує працюючих батьків у досягненні здорової інтеграції праці та життя, забезпечуючи добробут їхніх сімей.
58.	<i>Safeguarding <u>election integrity</u> is vital for maintaining a transparent and trustworthy democratic process, ensuring that elections are free, fair, and devoid of any fraudulent practices. (BPS, URL)</i>	Забезпечення <u>цілісності виборів</u> має життєво важливе значення для підтримки прозорого і надійного демократичного процесу, забезпечення того, щоб вибори були вільними, чесними і позбавленими будь-яких шахрайських дій.
59.	<i>Ensuring <u>healthcare affordability</u> is crucial for guaranteeing access to quality medical services and reducing financial burdens on individuals and families, promoting overall well-being and equity in healthcare. (USEU, URL)</i>	Забезпечення <u>доступності охорони здоров'я</u> має вирішальне значення для забезпечення доступу до якісних медичних послуг та зменшення фінансового навантаження на фізичних осіб та сім'ї, сприяння загальному добробуту та справедливості в охороні здоров'я.
60.	<i>Embracing <u>renewable energy</u> sources, such as solar and wind power, is essential for transitioning to a sustainable and low-carbon future, reducing dependence on fossil fuels,</i>	Використання <u>відновлюваних джерел енергії</u> , таких як сонячна та вітрова енергія, має важливе значення для переходу до сталого та низьковуглецевого майбутнього,

	<i>and mitigating the impacts of climate change. (USEU, URL)</i>	зменшення залежності від викопного палива та пом'якшення наслідків зміни клімату.
61.	<i>Protecting <u>immigrant rights</u> is a fundamental commitment of our nation, ensuring fair and just treatment, access to essential services, and the opportunity for immigrants to fully contribute to society. (BPS, URL)</i>	Захист <u>прав іммігрантів</u> є фундаментальним зобов'язанням нашої нації, забезпечення справедливого і справедливого поводження, доступу до основних послуг та можливості для іммігрантів повністю сприяти суспільству.
62.	<i>Prioritizing <u>public health</u> involves implementing policies and initiatives that promote disease prevention, access to healthcare services, and the overall well-being of the population. (USEU, URL)</i>	Пріоритетність <u>здоров'я населення</u> передбачає реалізацію політики та ініціатив, які сприяють профілактиці захворювань, доступу до медичних послуг та загальному добробуту населення.
63.	<i>Effective poverty alleviation strategies require a multi-faceted approach that combines social programs, education, job creation, and equitable economic policies <u>to convince individuals and communities to escape poverty.</u> (BPS, URL)</i>	Ефективні стратегії подолання бідності вимагають багатогранного підходу, який поєднує соціальні програми, освіту, створення робочих місць та справедливую економічну політику, <u>щоб переконати людей та громади уникнути бідності.</u>
64.	<i>Safeguarding <u>digital privacy</u> is crucial in the digital age, ensuring that individuals' personal information and online activities are protected from unauthorized access and misuse. (BPS, URL)</i>	Захист <u>цифрової конфіденційності</u> має вирішальне значення в епоху цифрових технологій, забезпечуючи захист особистої інформації та онлайн-діяльності осіб від

		несанкціонованого доступу та неправильного використання.
65.	<i>Fostering <u>inclusive growth</u> means creating economic opportunities and ensuring that the benefits of development are distributed equitably, leaving no one behind based on their socioeconomic status or background. (USEU, URL)</i>	Сприяння <u>інклюзивному зростанню</u> означає створення економічних можливостей і забезпечення того, щоб вигоди розвитку розподілялися рівноправно, не залишаючи нікого позаду, виходячи з їх соціально-економічного статусу або фону.
66.	<i>Promoting <u>conflict resolution</u> involves diplomatic efforts, negotiations, and mediation to peacefully resolve disputes and prevent the escalation of conflicts. (UVAMC, URL)</i>	Сприяння <u>вирішенню конфліктів</u> передбачає дипломатичні зусилля, переговори та посередництво для мирного вирішення суперечок та запобігання ескалації конфліктів.
67.	<i>Upholding <u>labor rights</u> entails protecting workers' rights to fair wages, safe working conditions, collective bargaining, and equal opportunities, promoting dignity and justice in the workplace. (USEU, URL)</i>	Дотримання <u>трудових прав</u> тягне за собою захист прав працівників на справедливу заробітну плату, безпечні умови праці, колективні переговори та рівні можливості, сприяння гідності та справедливості на робочому місці.
68.	<i>Ensuring <u>transparency and accountability</u> in governance is essential for building trust between the government and its citizens, promoting open decision-making processes and holding public officials accountable for their actions. (BPS, URL)</i>	Забезпечення <u>прозорості та підзвітності</u> в управлінні є важливим для зміцнення довіри між урядом та його громадянами, сприяння відкритим процесам прийняття рішень та притягнення державних службовців до відповідальності за свої дії.

69.	<i>Upholding <u>disability rights</u> means ensuring equal access, non-discrimination, and the inclusion of people with disabilities in all aspects of society, including education, employment, and public services. (UVAMC, URL)</i>	Дотримання <u>прав людей з обмеженими можливостями</u> означає забезпечення рівного доступу, недискримінації та включення людей з інвалідністю до всіх аспектів суспільства, включаючи освіту, зайнятість та державні послуги.
70.	<i>Adequate <u>education funding</u> is crucial for providing quality education, improving educational outcomes, and ensuring equal opportunities for all students, regardless of their socioeconomic background. (BPS, URL)</i>	Адекватне <u>фінансування освіти</u> має вирішальне значення для забезпечення якісної освіти, поліпшення результатів навчання та забезпечення рівних можливостей для всіх студентів, незалежно від їх соціально-економічного походження.
71.	<i>Implementing <u>comprehensive gun safety measures</u> is crucial to reducing gun-related accidents, ensuring responsible gun ownership, and preventing unauthorized access to firearms. (BPS, URL)</i>	Впровадження комплексних <u>заходів безпеки зброї</u> має вирішальне значення для зменшення нещасних випадків, пов'язаних із зброєю, забезпечення відповідального володіння зброєю та запобігання несанкціонованого доступу до вогнепальної зброї.
72.	<i><u>Diplomatic negotiations</u> play a vital role in resolving international conflicts, fostering dialogue between nations, and finding peaceful solutions to complex global issues. (UVAMC, URL)</i>	<u>Дипломатичні переговори</u> відіграють життєво важливу роль у вирішенні міжнародних конфліктів, сприянні діалогу між країнами та пошуку мирних рішень складних глобальних проблем.

73.	<i>Consumer protection laws and regulations aim to safeguard consumers from unfair practices, ensure product safety, and provide avenues for resolving disputes between consumers and businesses. (UVAMC, URL)</i>	Закони та правила щодо <u>захисту прав споживачів</u> спрямовані на захист споживачів від недобросовісної практики, забезпечення безпеки продукції та забезпечення шляхів вирішення спорів між споживачами та підприємствами.
74.	<i>Promoting <u>social inclusion</u> involves creating an inclusive society where individuals from all backgrounds have equal opportunities, access to resources, and participation in social, economic, and political spheres. (USEU, URL)</i>	Сприяння <u>соціальної інтеграції</u> передбачає створення інклюзивного суспільства, де люди з усіх верств суспільства мають рівні можливості, доступ до ресурсів та участь у соціальній, економічній та політичній сферах.
75.	<i>Building <u>climate resilience</u> involves implementing measures to adapt to the impacts of climate change, protecting communities, infrastructure, and ecosystems from the growing risks associated with changing climatic conditions. (BPS, URL)</i>	Підвищення <u>стійкості до клімату</u> передбачає здійснення заходів щодо адаптації до наслідків зміни клімату, захисту громад, інфраструктури та екосистем від зростаючих ризиків, пов'язаних зі зміною кліматичних умов.
76.	<i>Creating a level playing field for individuals, regardless of their gender, race, ethnicity, or socioeconomic status, enables them to reach their full potential and contribute to society, <u>appealing to the public by emphasizing fairness and inclusivity</u>. (BPS, URL)</i>	Створення рівних умов для людей, незалежно від їх статі, раси, етнічної приналежності або соціально-економічного статусу, дозволяє їм розкрити свій потенціал і зробити свій внесок у суспільство, <u>звертаючись до громадськості</u> , підкреслюючи справедливість і інклюзивність.

77.	<i>Community policing emphasizes collaboration between law enforcement agencies and the community, fostering trust, promoting crime prevention, and addressing local safety concerns through community engagement and problem-solving. (UVAMC, URL)</i>	Громадський порядок підкреслює співпрацю між правоохоронними органами та громадою, заохочення довіри, сприяння запобіганню злочинності та вирішення проблем місцевої безпеки через залучення громад та вирішення проблем.
78.	<i>Urban revitalization efforts aim to transform and rejuvenate urban areas, enhancing livability, economic development, and community well-being through initiatives such as infrastructure improvements, affordable housing, and cultural revitalization. (USEU, URL)</i>	Зусилля з ревіталізації міст спрямовані на перетворення та омолодження міських районів, підвищення життєздатності, економічного розвитку та добробуту громад за допомогою таких ініціатив, як покращення інфраструктури, доступне житло та культурна ревіталізація.
79.	<i>Income support programs provide financial assistance to individuals and families facing economic hardships, helping them prove their ability to meet their basic needs, access healthcare and education, and improve their overall well-being. (BPS, URL)</i>	Програми підтримки доходів надають фінансову допомогу приватним особам та сім'ям, які стикаються з економічними труднощами, допомагаючи їм довести свою здатність задовольняти свої основні потреби, отримати доступ до охорони здоров'я та освіти, а також поліпшити своє загальне благополуччя.
80.	<i>Cultivating an innovation economy involves fostering a culture of creativity, entrepreneurship, and</i>	Розвиток інноваційної економіки включає в себе сприяння культурі творчості, підприємництва та

	<i>technological advancement, driving economic growth, job creation, and global competitiveness. (UVAMC, URL)</i>	технічного прогресу, стимулювання економічного зростання, створення робочих місць та глобальної конкурентоспроможності.
81.	<i>Ensuring <u>worker safety</u> is a top priority, and it requires implementing stringent occupational health and safety standards, providing proper training, and enforcing regulations to protect workers from workplace hazards. (USEU, URL)</i>	Забезпечення <u>безпеки працівників</u> є головним пріоритетом, і воно вимагає впровадження жорстких стандартів охорони праці та безпеки, забезпечення належної підготовки та дотримання правил захисту працівників від небезпеки на робочому місці.
82.	<i>Encouraging <u>political participation</u> involves engaging citizens in the democratic process, promoting voter registration, and empowering voters to exercise their right to vote and have a voice in shaping public policies. (BPS, URL)</i>	Заохочення <u>політичної участі</u> передбачає залучення громадян до демократичного процесу, сприяння реєстрації виборців та надання можливості особам реалізувати своє право голосу та мати голос у формуванні державної політики.
83.	<i><u>Public education</u> plays a crucial role in providing accessible and high-quality education to all students, preparing them for future opportunities, and fostering a well-informed and educated citizenry. (BPS, URL)</i>	<u>Державна освіта</u> відіграє вирішальну роль у забезпеченні доступної та якісної освіти для всіх студентів, підготовці їх до майбутніх можливостей та заохоченні добре поінформованих та освічених громадян.
84.	<i>Promoting <u>digital literacy</u> is essential in today's digital age, as it equips individuals with the skills and</i>	Сприяння <u>цифровій грамотності</u> має важливе значення в сучасну цифрову епоху, оскільки вона надає людям

	<i>knowledge needed to effectively navigate and utilize digital technologies, access information, and participate in the digital economy. (UVAMC, URL)</i>	навички та знання, необхідні для ефективного орієнтування та використання цифрових технологій, доступу до інформації та участі в цифровій економіці.
85.	<i><u>Social entrepreneurship</u> combines business principles with social impact, focusing on innovative solutions to address social and environmental challenges while creating sustainable and positive change in communities. (USEU, URL)</i>	<u>Соціальне підприємництво</u> поєднує принципи бізнесу з соціальним впливом, зосереджуючись на інноваційних рішеннях для вирішення соціальних та екологічних проблем, створюючи стійкі та позитивні зміни в громадах.
86.	<i><u>Justice system reform</u> entails reviewing and improving the functioning of the legal system, enhancing access to justice, promoting fairness, and addressing issues such as overincarceration, rehabilitation, and equal treatment under the law. (BPS, URL)</i>	<u>Реформа системи правосуддя</u> тягне за собою перегляд та вдосконалення функціонування правової системи, розширення доступу до правосуддя, сприяння справедливості та вирішення таких питань, як надмірне припинення, реабілітація та рівне ставлення відповідно до закону.
87.	<i><u>Upholding law and order</u> is crucial for maintaining a safe and stable society, ensuring that individuals are protected from crime and that justice is served through a fair and impartial legal system. (UVAMC, URL)</i>	Дотримання <u>закону і порядку</u> має вирішальне значення для підтримки безпечного і стабільного суспільства, забезпечення того, щоб люди були захищені від злочинів і щоб правосуддя служило через справедливу і неупереджену правову систему.

88.	<i><u>A strong economy is essential for creating jobs, fostering innovation, and improving the overall well-being of a nation's citizens, providing opportunities for prosperity and economic growth.</u></i> (UVAMC, URL)	<u>Сильна економіка</u> має важливе значення для створення робочих місць, стимулювання інновацій та поліпшення загального добробуту громадян країни, надання можливостей для процвітання та економічного зростання.
89.	<i><u>Ensuring national security is a top priority for governments, encompassing measures to protect the country's borders, defend against external threats, and safeguard the well-being and interests of its citizens.</u></i> (UVAMC, URL)	Забезпечення <u>національної безпеки</u> є головним пріоритетом для урядів, що охоплює заходи щодо захисту кордонів країни, захисту від зовнішніх загроз та захисту добробуту та інтересів своїх громадян.
90.	<i><u>Promoting equal opportunity means removing barriers and providing fair access to education, employment, and other resources, enabling individuals to reach their full potential regardless of their background or circumstances.</u></i> (USEU, URL)	Сприяння <u>рівним можливостям</u> означає усунення бар'єрів і забезпечення справедливого доступу до освіти, зайнятості та інших ресурсів, що дозволяє людям повністю розкрити свій потенціал незалежно від їх походження або обставин.
91.	<i><u>Social justice advocates for a fair and equitable society, where all individuals are treated with dignity and respect, and disparities based on race, gender, or socioeconomic status are addressed through inclusive policies and practices.</u></i> (BPS, URL)	<u>Соціальна справедливість</u> виступає за справедливе і справедливе суспільство, де до всіх людей ставляться з гідністю і повагою, а диспропорції, засновані на расовому, гендерному або соціально-економічному статусі, розглядаються

		за допомогою інклюзивної політики і практики.
92.	<i>Fiscal responsibility involves making prudent financial decisions and managing public funds in a responsible and accountable manner, ensuring that government spending aligns with the country's economic priorities and long-term sustainability. (UVAMC, URL)</i>	<u>Фіскальна відповідальність</u> передбачає прийняття розумних фінансових рішень та управління державними коштами відповідальним та підзвітним чином, забезпечуючи відповідність державних витрат економічним пріоритетам країни та довгостроковій стійкості.
93.	<i>Building public trust is essential for effective governance, requiring transparency, honesty, and accountability in decision-making processes and fostering confidence in public institutions and officials. (BPS, URL)</i>	Побудова <u>суспільної довіри</u> має важливе значення для ефективного управління, що вимагає прозорості, чесності та відповідальності в процесах прийняття рішень та зміцнення довіри до державних установ та посадових осіб.
94.	<i>Peaceful coexistence emphasizes the importance of resolving conflicts and promoting harmonious relationships among individuals, communities, and nations through diplomacy, dialogue, and mutual understanding. (USEU, URL)</i>	<u>Мирне співіснування</u> підкреслює важливість вирішення конфліктів та сприяння гармонійним відносинам між окремими особами, громадами та націями шляхом дипломатії, діалогу та взаєморозуміння.
95.	<i>Democratic values encompass principles such as individual freedoms, equality, rule of law, and respect for human rights, forming the foundation of democratic societies and guiding</i>	<u>Демократичні цінності</u> охоплюють такі принципи, як свободи особистості, рівність, верховенство права та повага до прав людини, формуючи основу демократичних

	<i>governance and civic participation.</i> (UVAMC, URL)	суспільств та керуючи управлінням та громадянською участю.
96.	<i><u>Freedom of speech</u> is a fundamental right that guarantees individuals' ability to express their opinions, ideas, and beliefs without censorship or fear of retaliation, fostering open dialogue and democratic discourse.</i> (USEU, URL)	<u>Свобода слова</u> є фундаментальним правом, яке гарантує здатність людей висловлювати свої думки, ідеї та переконання без цензури або страху помсти, сприяючи відкритому діалогу та демократичному дискурсу.
97.	<i><u>Sustainable development</u> involves balancing economic growth, social progress, and environmental protection to meet the needs of the present generation without compromising the ability of future generations to meet their own needs.</i> (USEU, URL)	<u>Сталий розвиток</u> передбачає збалансування економічного зростання, соціального прогресу та захисту навколишнього середовища для задоволення потреб нинішнього покоління без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольняти власні потреби.
98.	<i>We need to address the barriers that limit <u>healthcare access</u> in rural areas.</i> (BPS, URL)	Ми повинні вирішити бар'єри, які обмежують доступ до <u>медичної допомоги</u> в сільській місцевості.
99.	<i>Investing in <u>veterans' healthcare facilities</u> and expanding mental health services is a moral obligation.</i> (BPS, URL)	Інвестування в заклади <u>охорони здоров'я ветеранів</u> та розширення послуг психічного здоров'я є моральним обов'язком.
100.	<i>Ensuring compliance and verification mechanisms is essential for successful <u>nuclear non-proliferation initiatives</u>.</i> (UVAMC, URL)	Забезпечення механізмів відповідності та верифікації має важливе значення для успішних ініціатив щодо <u>нерозповсюдження ядерної зброї</u> .

SUMMARY

The Master Degree Thesis is devoted to the analysis of the combinatorics of stable verbal complexes in the speeches of politicians based on the material of English-Ukrainian text corpora, in particular, the attention is focused on the problems of translation of stable verbal complexes, as well as the features of the combinatorics of stable verbal complexes in political discourse.

The theoretical basis of the researched problem includes the analysis of the structure and function of stable verbal complexes in political texts, as well as the study of their impact on the audience. An analysis of physiological, psychological and psycholinguistic factors that influence the formation of verbal complexes in political speeches was carried out. The stages at which these combinations of words appear, as well as the functions they perform during a communicative act in a political context, have been studied. The qualification work also focuses on the materials of various scientists, such as N. Chomsky, J. Lakoff, T.A. Van Dyck.

In particular, the qualification paper considered different views on the importance of emotional aspects in the language of political speeches, which have a deep reflection in the communicative process and are related to the physiological characteristics of the human body. The linguistic-stylistic and lexical-grammatical features of persistent verbal complexes were highlighted, as well as the peculiarities of the use of persistent verbal complexes in political discourse were analyzed.

The relevance of the topic of the conducted research is high, as it continues to attract the attention of scientists. Stable verbal complexes are an integral part of political speeches, they not only help to clearly and clearly express the thoughts and intentions of politicians, but also have a certain emotional impact on the masses, and such techniques are very common in political discourse.

The purpose of the study is to describe the linguistic features of the combinatorics of stable word complexes in political discourse based on the material of English-Ukrainian text corpora, as well as to present methods of adequate translation of such complexes, taking into account the cultural and linguistic features of the original language and the language of translation. Among other goals, the

following can be distinguished: a comparative analysis of English and Ukrainian methods of combinatorics of stable verbal complexes in political discourse, a description of the pragmatic functions of such complexes, designation of their various classifications, as well as an analysis of general characteristics of political discourse.

The subject of the study is the concept of political discourse as a type of discourse. The object of research is stable verbal complexes as a unit of the linguistic system.

In the process of research, many information sources were used in the form of political speeches; as well as theoretical sources and scientific articles on the topic of combinatorics of stable verbal complexes in the English and Ukrainian political space and the application of certain translation transformations.

The methods we used during the research are the method of stylistic and discursive analysis.

In the research process, 100 (one hundred) sentences from politicians' speeches were given as an example of illustrative material. The theoretical and practical value of the research object consists of theoretical aspects and the view of scientists on the problem described in the qualification work.

The practical value of the work is evidence of the theoretical foundations in the form of analyzed sentences, with the help of which it was discovered how the application of translation transformations, in particular transcoding, lexical-grammatical and lexical-semantic, affects the reproduction of stable verbal complexes in the translated language.

The thesis consists of an introduction, three chapters, a list of used literature and illustrative materials, conclusions and an appendix, which includes 100 (one hundred) analyzed sentences from politicians' speeches - the actual research material. The introduction defines the essence of the scientific problem and its value. Each section is divided into subsections.

The first section is theoretical, it is divided into three subsections. The first subsection focuses on the study of the combinatorics of stable word complexes as a

linguistic phenomenon. The second subsection considers the problems of translation of stable verbal complexes. The third subsection describes the features of combinatorics of stable verbal complexes in political discourse. The second section is analytical. It describes the linguistic-stylistic (subsection 2) and lexical-grammatical (subsection 3) features of persistent verbal complexes, outlines their pragmatic functions (subsection 4), and also presents the classification of persistent verbal complexes according to the approaches of various scientists (subsection 1) using the example of one hundred sentences from English speeches of politicians. The third section is a practical analysis of one hundred examples of illustrative material from the English-language speeches of politicians. It focuses on translational transformations affecting the transfer of content from the original language to the target language. Conclusions are the logical conclusion of the study and emphasize the most important theses, as well as present the results of the study.